

Opvolgingscommissie Kleine Nete

Geel

dinsdag 27 september 2016

Agenda

- **Goedkeuring verslag OC 1 december 2015 en opvolging actiepunten**
- **Stand van zaken plannen en projecten**
 - Opmaak Gewestelijke RUP's
 - Opmaak Managementplannen Europese natuurdoelen SBZ-H
 - Projecten Bekkenbeheerplan
 - Compensaties Kempische Noordzuidverbinding N19g
 - Aanduiding Erfgoedlandschappen
 - Beheersplannen
 - Geactualiseerd Sigmaplan
 - Ontwerp plan-MER Cluster Kleine Nete en Nete
 - Inrichtingsnota Varenheuvel-Abroek
 - PDPO-project "Vallei in verandering: kansen voor duurzame landbouw"
- **Operationaliseren Intentieverklaring**
 - Terugkoppeling resultaat werkateliers en verdere aanpak
- **Varia**

1. Goedkeuring verslag OC 1-12-2015

- Aanvullingen en correcties doorgevoerd en rondgestuurd

1- Actiepunten OC 1-12-2015

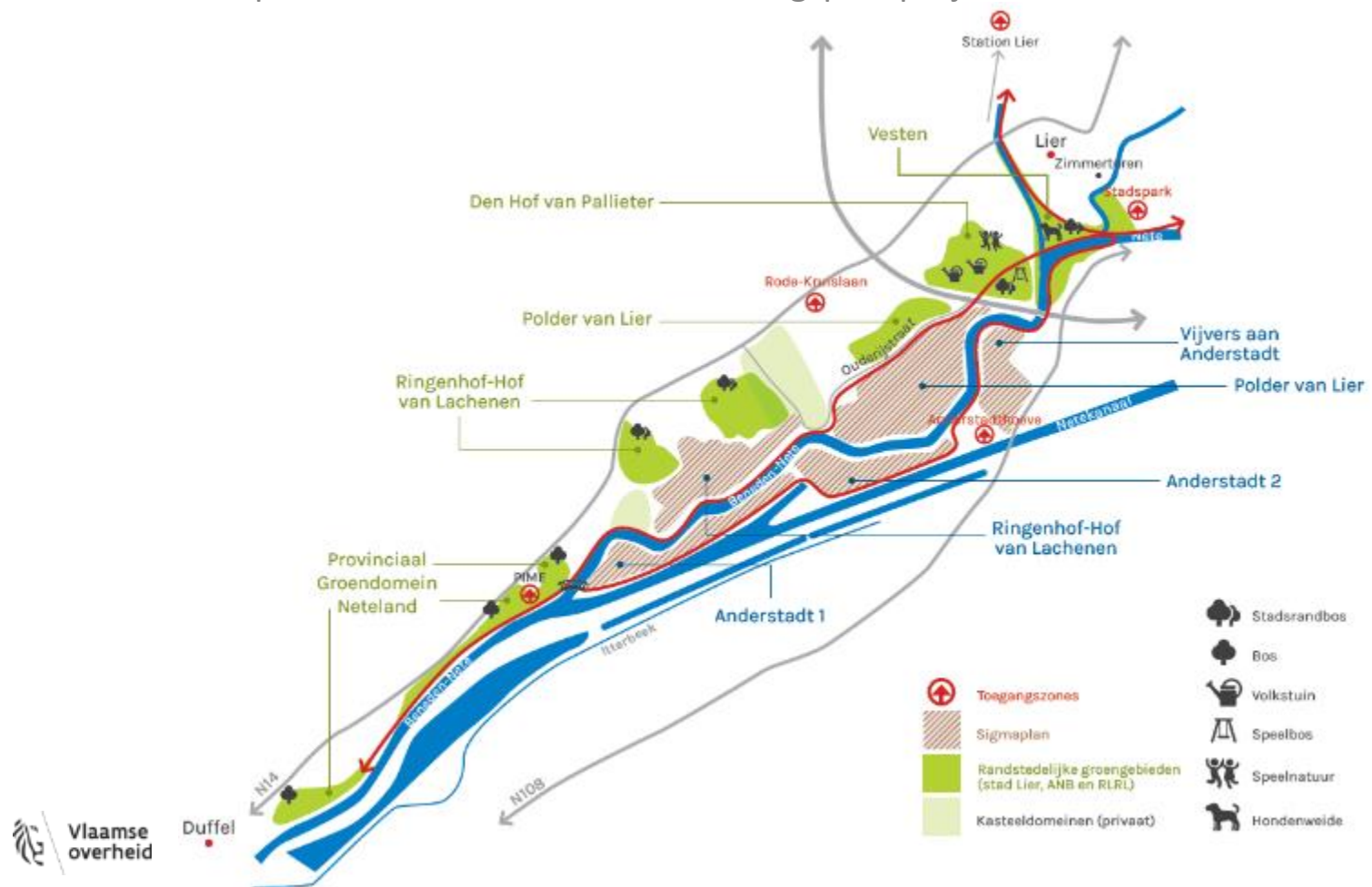
- **De actiepunten komen aan bod in de agendapunten, uitgezonderd volgende actiepunten:**
 - *Project Pallieterland: Landbouwer in projectgebied met oranje brief elders in IHD-gebied vraagt beide te koppelen. => Lieven*
 - *Gecumuleerde impact op landbouw: VLM diende zelf aanvraag in bij VTC en vraagt of impact van PAS kan ingebracht worden in de inventaris van de gecumuleerde impact op landbouw. Bram vraagt na bij VLM. => Bijkomende impact door PAS bleek bij nazicht eerder beperkt (info VLM, zie ook rapportage VR). Momenteel nog geen zicht op definitieve impact PAS.*
 - *IHD en Graafweide-Schupleer: Lieven Nachtergale checkt intern de vraag over peilbuizen die niet volgens plan zouden geplaatst zijn. => ANB heeft geen informatie over verkeerd geplaatste peilbuizen.*

2. Stand van zaken plannen en projecten

- **Opmaak Gewestelijke RUP's**
- **Opmaak Managementplannen Europese natuurdoelen SBZ-H**
- **Projecten Bekkenbeheerplan**
- **Compensaties Kempische Noordzuidverbinding N19g**
- **Aanduiding Erfgoedlandschappen**
 - Beheersplannen
- **Geactualiseerd Sigmaplan**
 - Ontwerp plan-MER Cluster Kleine Nete en Nete
 - Inrichtingsnota Varenheuvel-Abroek
- **PDPO-project “Vallei in verandering: kansen voor duurzame landbouw”**

2.1. Opmaak gewestelijke RUP's

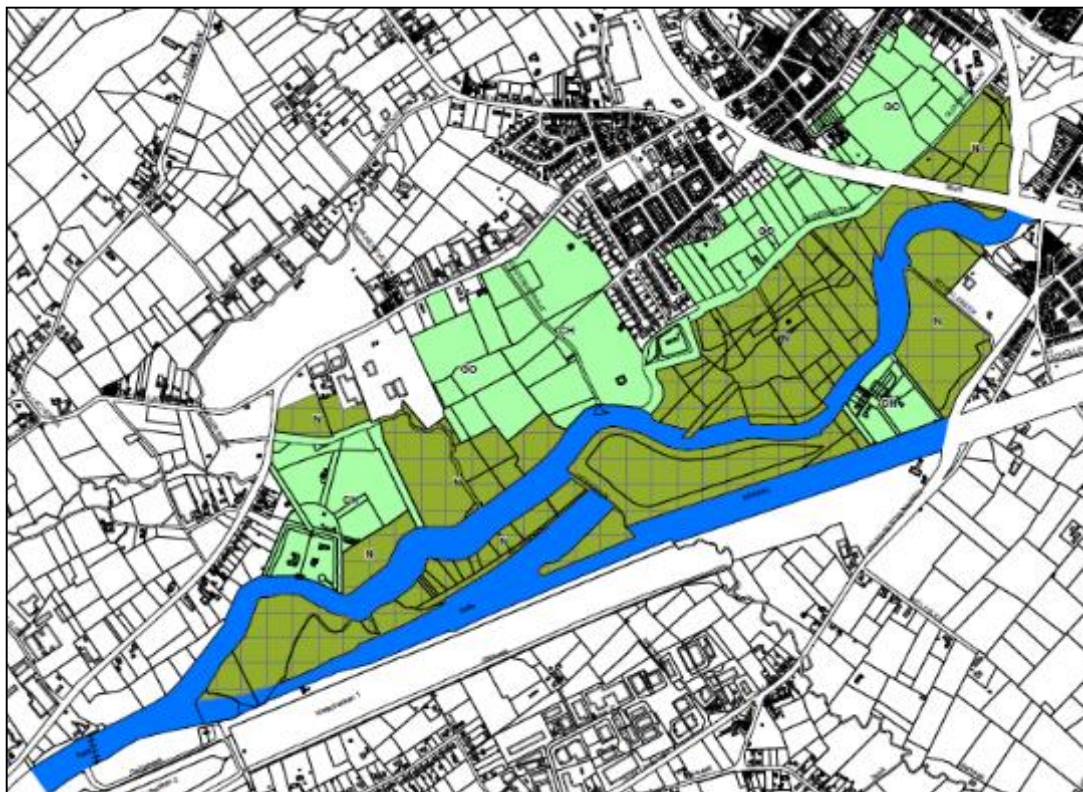
- **RUP Benedennete Lier**
 - 14 september 2016: infomarkt inrichtingsplan project Pallietersland

2.1. Opmaak gewestelijke RUP's

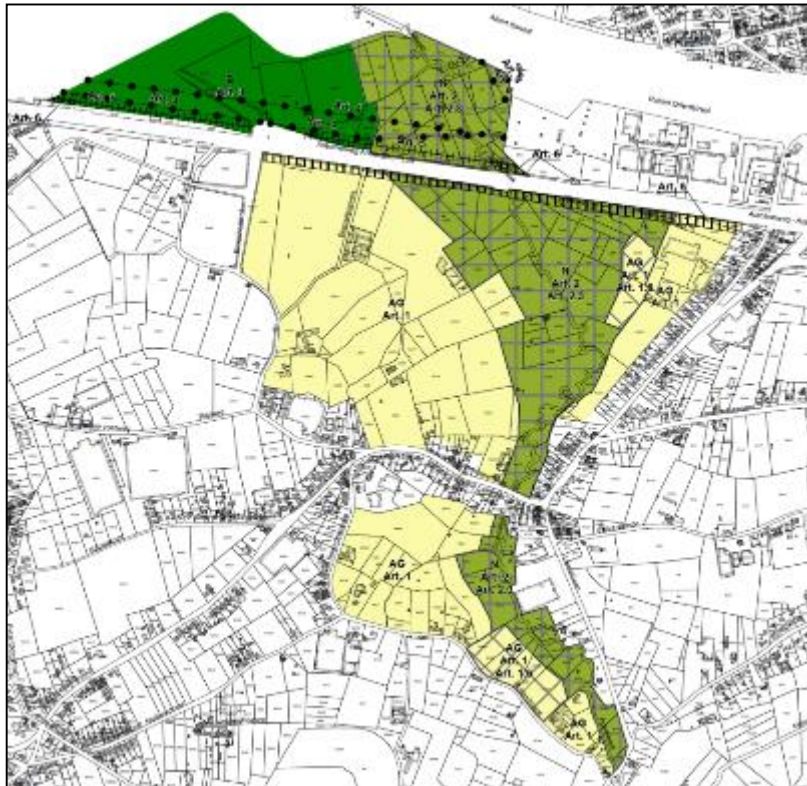
■ RUP Benedennete Lier

- 19 september 2016: bilateraal overleg met stad Lier over RUP-voorstel
- 30 september 2016: actorenoverleg over RUP-voorstel in Lier
- daarna: opmaak voorontwerp RUP i.f.v. organisatie plenaire vergadering begin 2017 (na goedkeuring plan-MER Sigma Cluster Kleine Nete en Nete)

2.1. Opmaak gewestelijke RUP's

- **RUP Tappelbeek in Broechem**
 - 29 juni 2016: plenaire vergadering over voorontwerp RUP
 - 31 augustus 2016: gunstig advies SARO
 - nu: opmaak ontwerp RUP i.f.v. voorlopige vaststelling door VR na goedkeuring MER-screening: najaar 2016

2.1. Opmaak gewestelijke RUP's

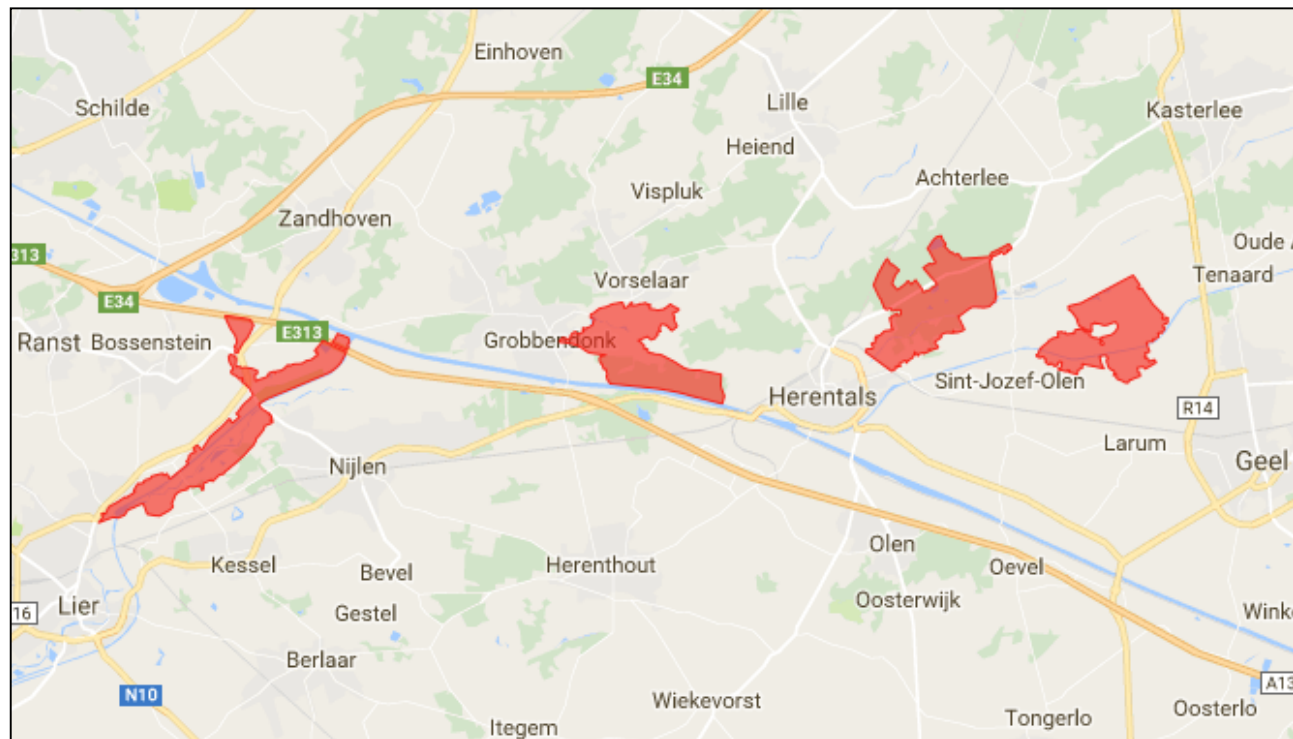
- **RUP Kleine Nete en Aa N19 tot Albertkanaal**
 - Heropstart in 2017 na afronding lopende onderzoeken Graafweide-Schupleer (ecohydrologische studie...)
- **RUP Mondingsgebied Grote Nete**
 - Opstart in 2018 cfr. planning project Sigmaplan
- **RUP Varenheuvel-Abroek**
 - Opstart in 2019 cfr. planning project Sigmaplan
- **RUP Gerhezerbossen-Doffen in Olen**
 - Indicatief voorstel uitgewerkt in overleg met gemeente Olen en lokale actoren (voorjaar 2016)
 - Opmaak agenderingnota i.f.v. beslissing over opname in gebiedsgericht programma AGNAS 2017 (najaar 2016)
 - Opstart RUP > in te plannen in 2017 indien opgenomen in programma 2017

2.2. Opmaak managementplannen Natura2000

- **Overlegproces opmaak mangagementplannen**
 - Overlegplatforms i.f.v. opmaak MP 1.1 in 2015
 - MP 1.1 bevat evidenties/intenties, prioritaire inspanningen/actielijst, openstaand saldo, zoekzonekaarten
 - Besluitvorming over MP 1.1. “on hold” in afwachting van beslissingen Vlaamse Regering over Vlaams Natura 2000-programma en aanpassing natuurdecreet na vernietigingen bepalingen instandhoudingsbeleid door grondwettelijk hof
 - knelpunt inzake te weinig publieke inspraak
 - herrstel regelgeving via decreetswijzigingen waarbij bijkomende openbare onderzoeken ingevoerd worden voor Natura 2000-programma, PAS en managementplannen
 - Gebiedsgerichte implementatie Europese Natuurdoelen gaat ondertussen verder

2.2. Opmaak managementplannen Natura2000

- **Specifiek lopend voor SBZ's Kleine Nete**
 - SBZ-H Graafweide-Schupleer:
 - Ecohydrologische studie loopt tot eind 2016 > daarna opmaak inrichtingsplan

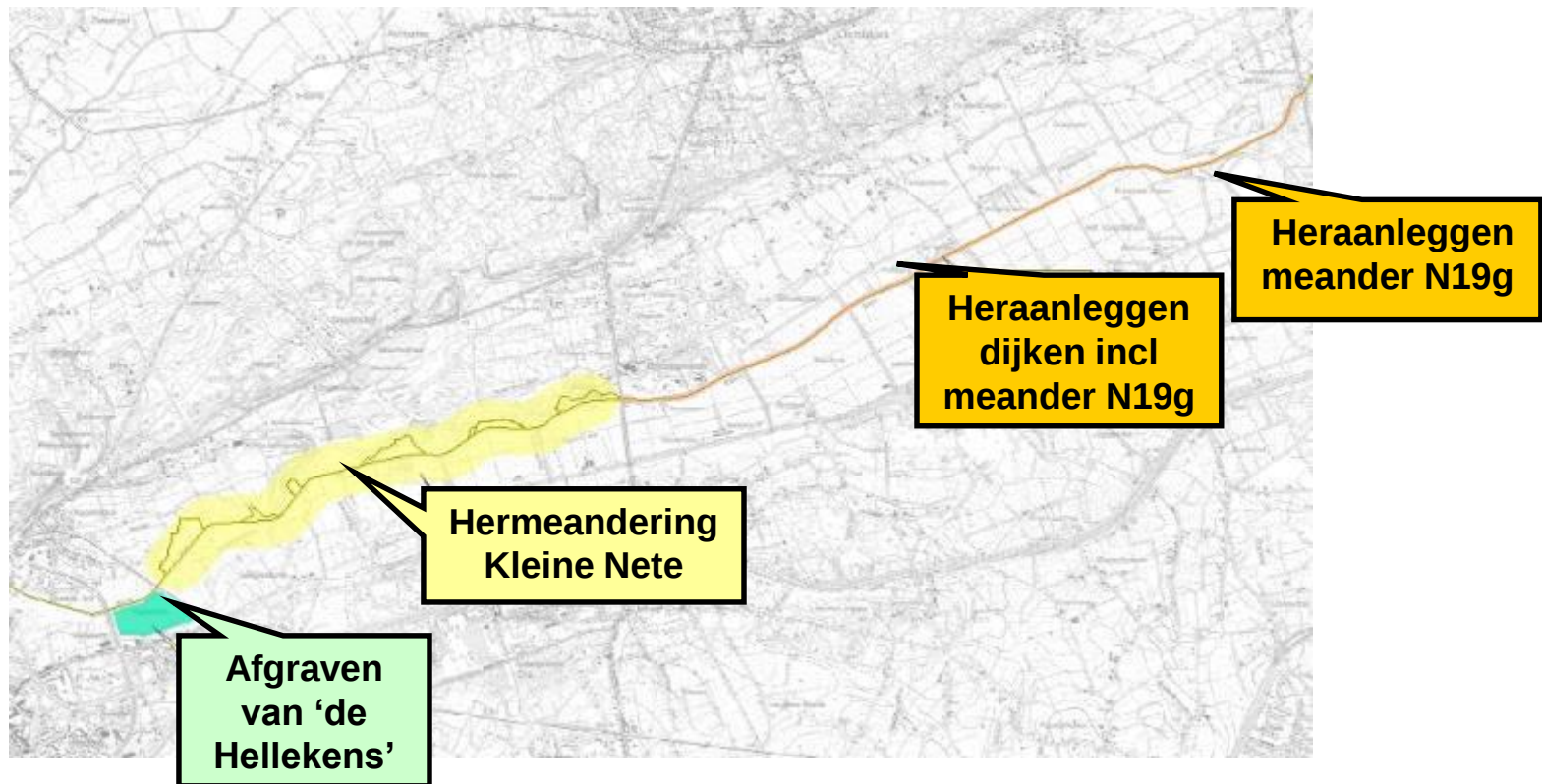

2.3. Projecten Bekkenbeheerplan

- Rivierherstelproject Kleine Nete
- AOG De Zegge

Rivierherstelproject tussen Herentals en Kasterlee Van planning naar realisatie

- Project MER ontheffing (Hellekens, Olens Broek , AOG De Zegge, meander N19g): geactualiseerd, goedgekeurd (27/04/2015 tot 27/4/2019)

Van planning naar realisatie

- Afgraven Hellekens:
 - Stedenbouwkundige vergunning voorwaardelijk verkregen in november 2015
 - Verder overlegd ifv aanleg fietsostrade, werfverkeer
 - Werken zijn gestart op 1 augustus 2016 (300 werkdagen)
- AOG De Zegge + meander N 19g: bouwvergunningsaanvraag
 - Bouwvergunning AOG De Zegge + meander N19g opgesteld cfr afspraken
 - Geen bezwaren van de PBC van 5 mei 2014 en de OC van 21 mei 2014 om de bouwvergunning aan te vragen **via Projectvergadering**
 - **Projectvergadering: 24 november 2015**
 - Voorwaardelijk gunstig

Van planning naar realisatie

- Projectvergadering: gunstig mits voorwaarden
 - Geen ophogingen in effectief overstromingsgevoelig gebied
 - Ontbossingen dienen in natura gecompenseerd te worden
 - Er dient een geïntegreerde visie opgemaakt te worden voor zowel AOG De Zegge als zoekzones Bobbejaanland en camping Korte Heide
 - Onderzoek naar het doortrekken van de dienstweg tussen de Geruimloop en 200 m stroomopw de Larumse loop ifv een recreatieve verbinding voor paarden

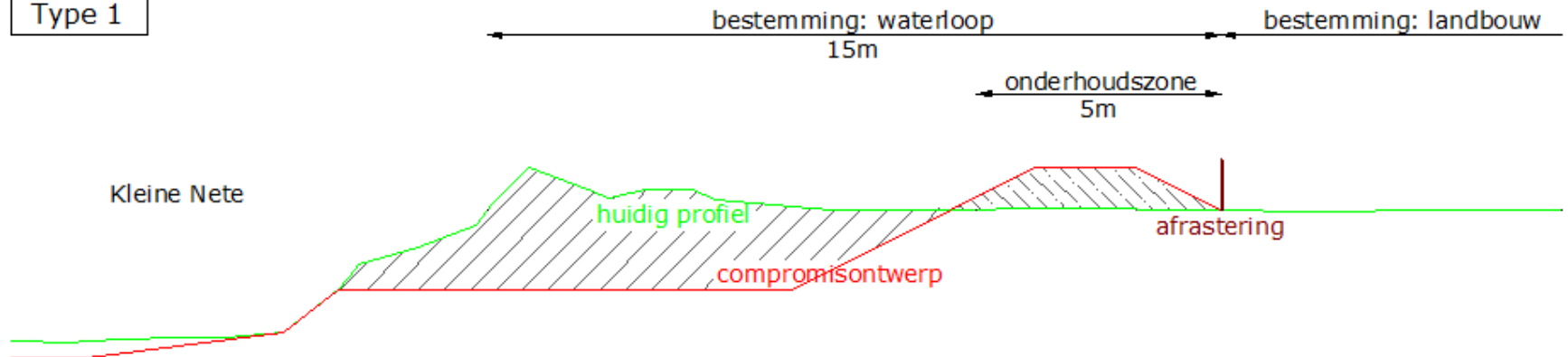
Van planning naar realisatie

- AOG De Zegge: onteigeningsbesluit + grondverwerving
 - Onteigeningsbesluit is door minister Schauvliege ondertekend op 22 juli 2015 en betekend
 - Beroep aangetekend bij Raad van State
 - SWO VLM – VMM inzake grondverwerving: onderhandelingen met eigenaars en gebruikers in de periode sept, 2015–juni 2016 ➔ najaar 2016 ondertekenen compromissen
 - Owv voorwaarde uit projectvergadering zijn onderhandelingen gevoerd over volledige lengte van het traject (fase 1 (Olens Broek - Eerselingendijk)+ fase 2)
 - Dijkprofiel type 1 tussen N19g en Lichtaartseweg
 - Dijkprofiel type 2 tussen Lichtaartseweg en Olens broek

- Type dijkprofiel

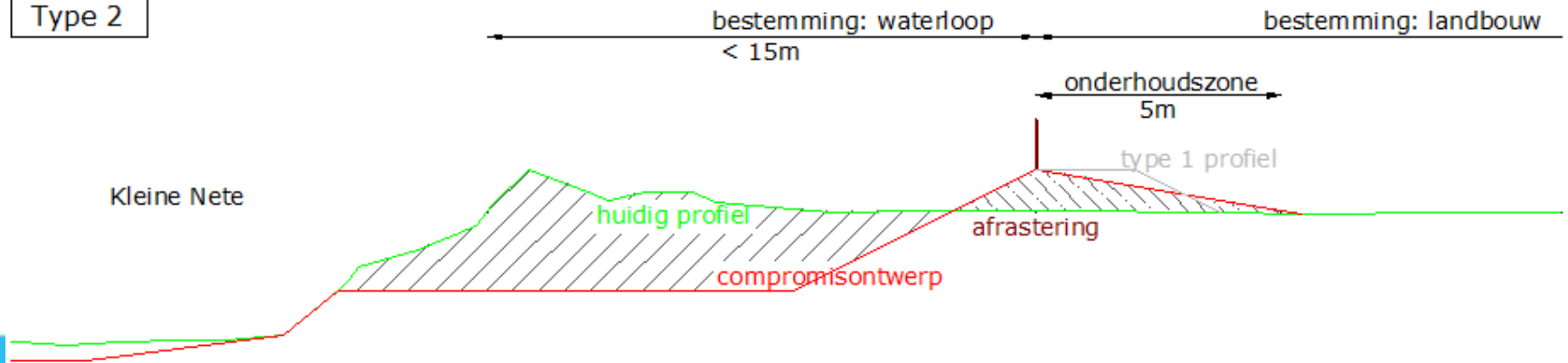
Lichtaartseweg – N19g

Type 1

Olens broek - Lichtaartseweg

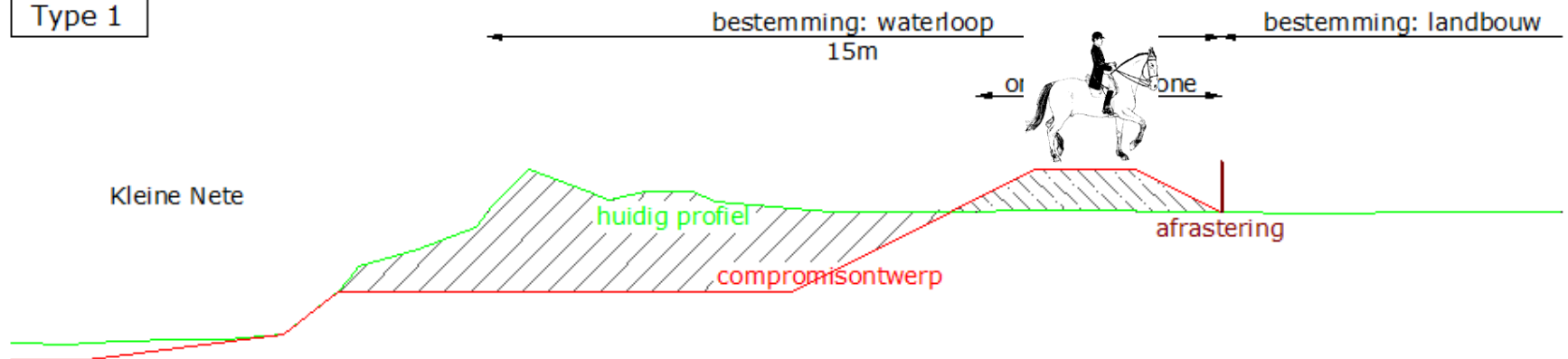
Type 2

- Type dijkprofiel

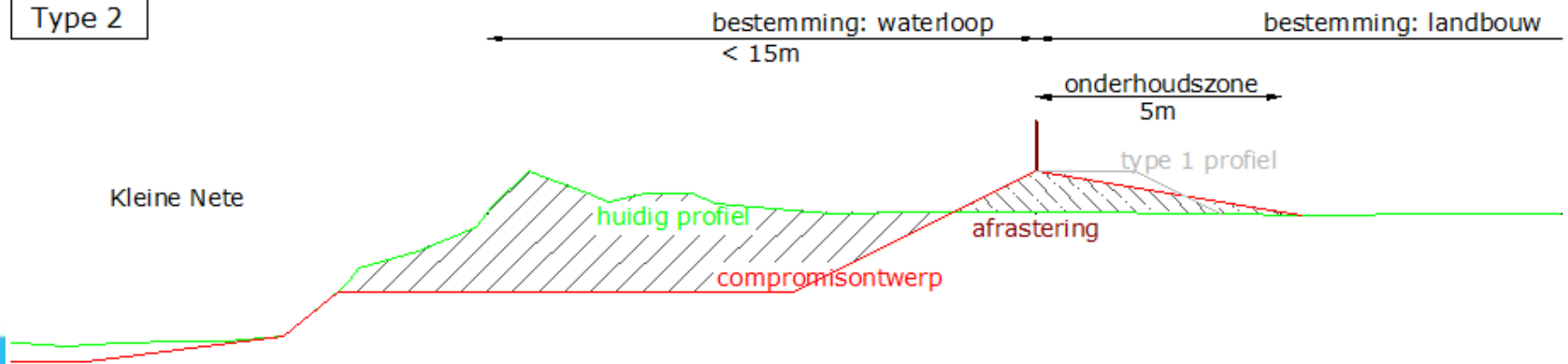
Lichtaartseweg – N19g

Type 1

Olens broek - Lichtaartseweg

Type 2

Van planning naar realisatie

- Projectvergadering: gunstig mits voorwaarden
 - Geen ophogingen in effectief overstromingsgevoelig gebied
 - Ontbossingen dienen in natura gecompenseerd te worden
 - Er dient een geïntegreerde visie opgemaakt te worden voor zowel AOG De Zegge als zoekzones Bobbejaanland en camping Korte Heide
 - Onderzoek naar het doortrekken van de dienstweg tussen de Geruimloop en 200 m stroomopw de Larumse loop ifv een recreatieve verbinding voor paarden

➔ Bouwvergunning wordt aangevraagd in november 2016

AOG De Zegge + 3 zoekzones

Van planning naar realisatie

- zoekzones Bobbejaanland, Camping Korte heide, Ark van Noë
- Signaalgebied Olympiadelaan
- ➔ nieuw Interreg project 'Building with nature'

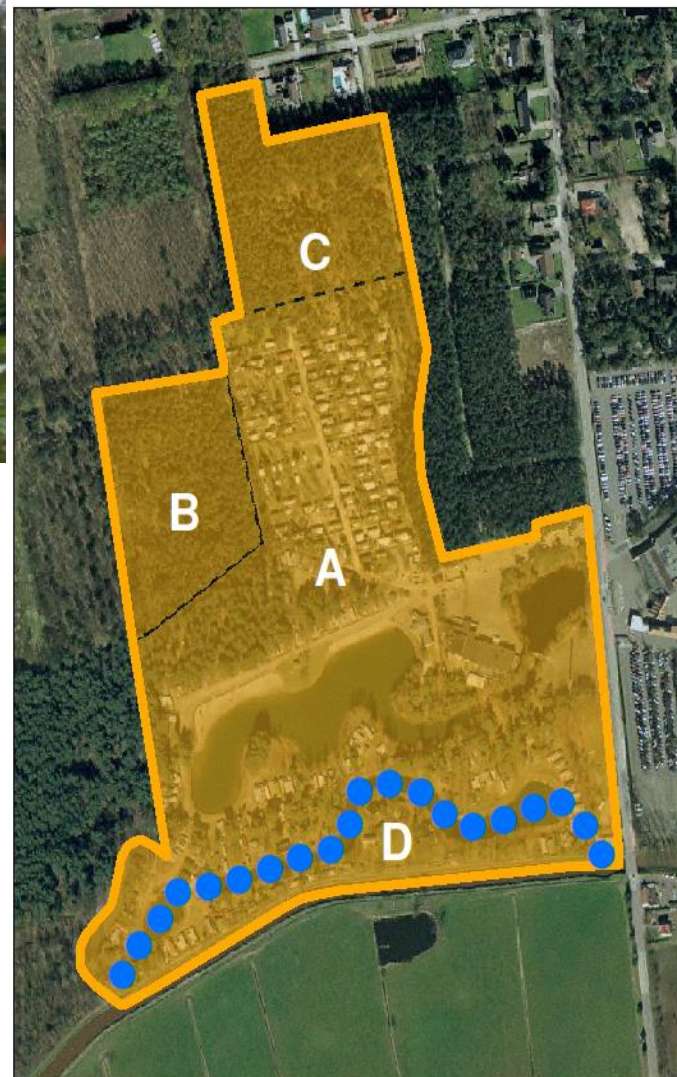
Building with Nature

- 15 partners uit Nederland, Noorwegen, Duitsland, Zweden, België, Denemarken, Verenigd Koninkrijk
- Timing : 1/12/2015 – 1/12/2019
- Budget 6.840.000 euro
- Website *under construction*
- *Ontwerpend onderzoek*

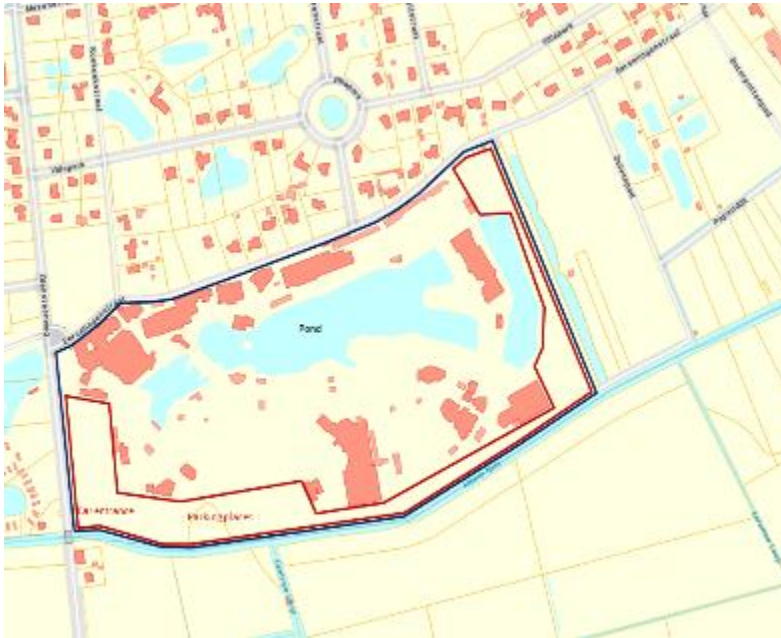
- BwN VMM
 - Ontwerpend onderzoek en ontwerp voor 3 zoekzones binnen AOG Zegge
 - Opmaak technische ontwerp voor watersysteem binnen signaalgebied Olympiadelaan

Camping Korte Heide

- Inschakelen oude meander + zomerweide
- Gedeeltelijke herlokalisatie

Bobbejaanland

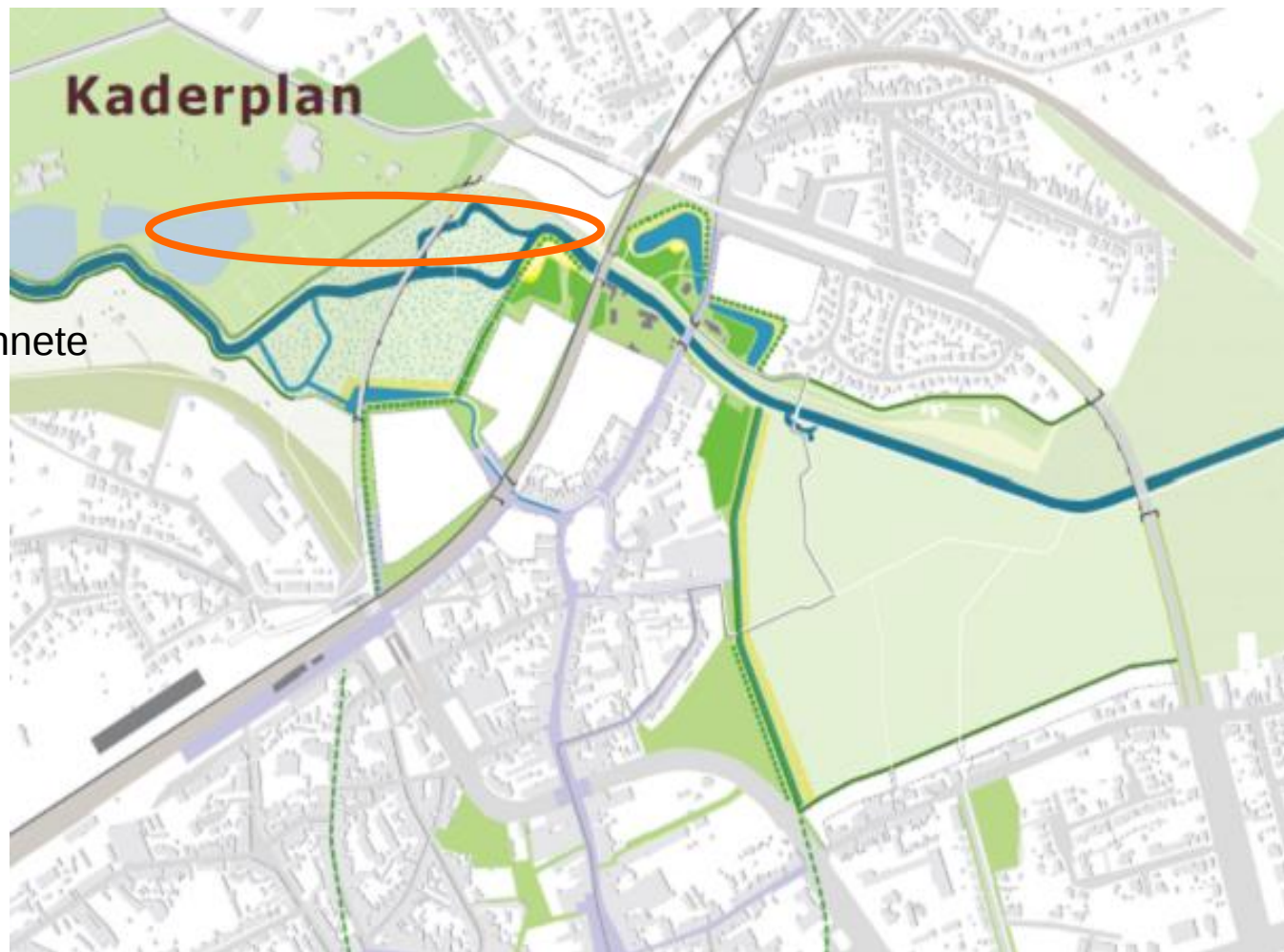
Olympiadelaan

Heremeandering KN

Aanleg OG

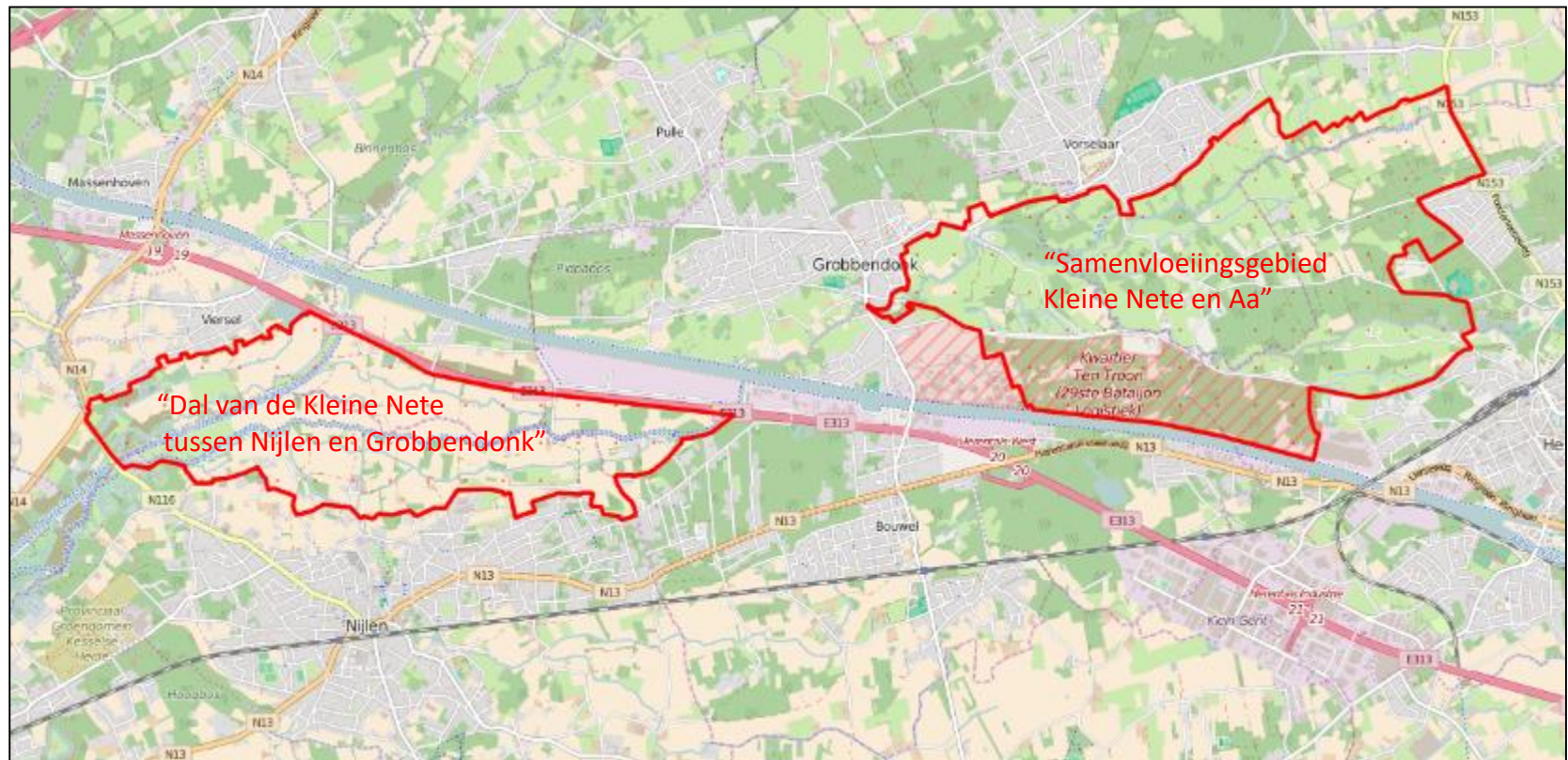
Vallei ontsnipperen

Herwaardering Molennete

2.5. Aanduiding erfgoedlandschappen

- Omzetting ‘vastgestelde landschapsatlasrelicten’ naar ‘erfgoedlandschap’ via de op te maken RUP’s
 - via RUP Kleine Nete en Aa (2017)
 - via RUP Varenheuvel-Abroek (2019)

2.5. Aanduiding erfgoedlandschappen

- **Opmaak “beheerplannen” voor erfgoed**
 - Intentie van Kempens Landschap om voor site Kasteel / watermolen Grobbendonk een geïntegreerd beheerplan op te stellen
 - Vraag om mogelijkheid voor opmaak beheerplan voor volledig beschermd landschap t.h.v. Graafweide of ander erfgoed in vallei Kleine Nete te onderzoeken

2.5. Aanduiding erfgoedlandschappen

2.5. Aanduiding erfgoedlandschappen

- **Waarom “beheerplannen” maken?**
 - Visievorming op lange termijn (20 jaar) voor beheer erfgoedelementen
 - Erfgoedpremie voor bepaalde werken in erfgoedlandschappen, beschermde cultuurhistorische landschappen (forfaitair/factuur)
 - Verhoogde erfgoedpremie voor werken aan beschermde goederen in eigendom van gemeenten en ocmw's, ...
 - Mogelijkheid tot vrijstelling van toelatingsplichtige werken
- **Wie maakt “beheerplannen”?**
 - In principe de eigenaar(s) of een gevolmachtigde
 - Participatief werken als uitgangspunt
 - Beheerplan goed te keuren door Agentschap Onroerend Erfgoed
 - Premie vanuit AOE voor opmaak beheerplan (80%, max 25.000 euro)
- **Meer info over beheerplannen en de inhoud ervan**
 - <https://www.onrorenderfgoed.be/nl/beheer/beheersplannen>

2.6. Sigmaplan Kleine Nete en Nete

- **Zone 1. Benedennete**
 - Inrichtingsvisie afgewerkt in 2014
 - Technische inrichtingsplannen in opmaak voor Hof van Lachenen en Anderstadt III (ANB) en Polder van Lier en Anderstadt I (W&Z)
 - RUP Benedennete (incl. Pallieterland) naar vooroverleg op 30 september 2016
- **Zone 2. Varenheuvel-Abroek**
 - Inrichtingsplan landbouwgebied in voorbereiding
 - Toelichting op thematische werkgroep landbouw op 15 september 2016
- **Zone 3. Mondingsgebied Grote Nete**
 - Resultaten LER toegelicht aan de landbouwsector begin september
 - Bestek voor de inrichtingsstudie: aanbesteding begin oktober
 - Gesprek met OVAM over sanering stort Kesselsesteenweg
- **Opmaak 1 plan-MER voor de 3 zones van Cluster Kleine Nete-Nete**
 - Ontwerptekstbespreking plan-MER op 19 september 2016

Ontwerp plan-MER Cluster Nete

Negatieve effecten – Aanlegfase

- Grootschalige grondwerken veroorzaken:
 - . Geluidshinder
 - . Grondoverschotten
 - . Structuurwijziging
 - . Verkeersgeneratie
 - . Vertroebeling oppervlaktewater
 - . Impact op historisch-geografische structuren en archeologie
 - . Aantasting paleolandschap (zone 1 en 3)
 - . Profielwijziging (zone 3)
- Fosformobilisatie (algenbloei) door vernatting
- Beperkte toegankelijkheid
- Open landschap verstoort landschapsrelict en relictzone (zone 2)

Ontwerp plan-MER Cluster Nete

Positieve effecten – Aanlegfase

- + Verbeterde structuurkwaliteit waterlichamen
- + Landschapsstructuur in ASII verbetert door oeervervegetatie
- + Visueel effect van bossages als bufferend element thv Polder van Lier

■ **Ontwerp plan-MER Cluster Nete**

Negatieve effecten – Exploitatiefase

- Toenemende sedimentatie in Anderstadt I
- Toenemende grondwaterstand zone 1 en 2 (zonder overlast buiten plangebied)
- Natuurverlies door ruimtebeslag en bodemverstoring
- Wijziging eigendomstoestand
- Aantrekkingskracht schadelijke diersoorten neemt toe (zone 1)

Ontwerp plan-MER Cluster Nete

Positieve effecten – Exploitatiefase

- + Stopzetten landbouw -> verbeterde bodem- en oppervlaktewaterkwaliteit
- + Ruimtewinst voor fauna en flora
- + Natuurwinst door verbeterde structuurkwaliteit waterlichamen
- + Wisselwerking ruimtelijke context
- + Recreatief medegebruik
- + Aanplanten lokale boskernen in zone 2 -> positief effect op barrièrewerking

Ontwerp plan-MER Cluster Nete

Belangrijkste milderende maatregelen

- Fosfaatonderzoek: noodzaak afgraving of uitmijning om fosfaatvrijstelling tegen te gaan
- Geluidsemissies beperken door toepassing geluidsarme technieken, minimale werkingsduur, groepering geluidsbelastende werkzaamheden, gerichte werktijden
- Integratie van archeologisch onderzoek in de uitvoering van het project
- Archeologische begeleiding
- Maximaal hergebruik van uitgegraven gronden
- Zo veel mogelijk aan- en afvoer over het water
- Monitoring toename potentieel schadelijke diersoorten
- Monitoring grondwaterpeilen en aanpassing stuwen en peilen in- en uitlaatkunstwerken indien nodig
- Verbetering lokale drainage ter hoogte van zone 3 (omgeving Bartstraat)

Ontwerp plan-MER Cluster Nete

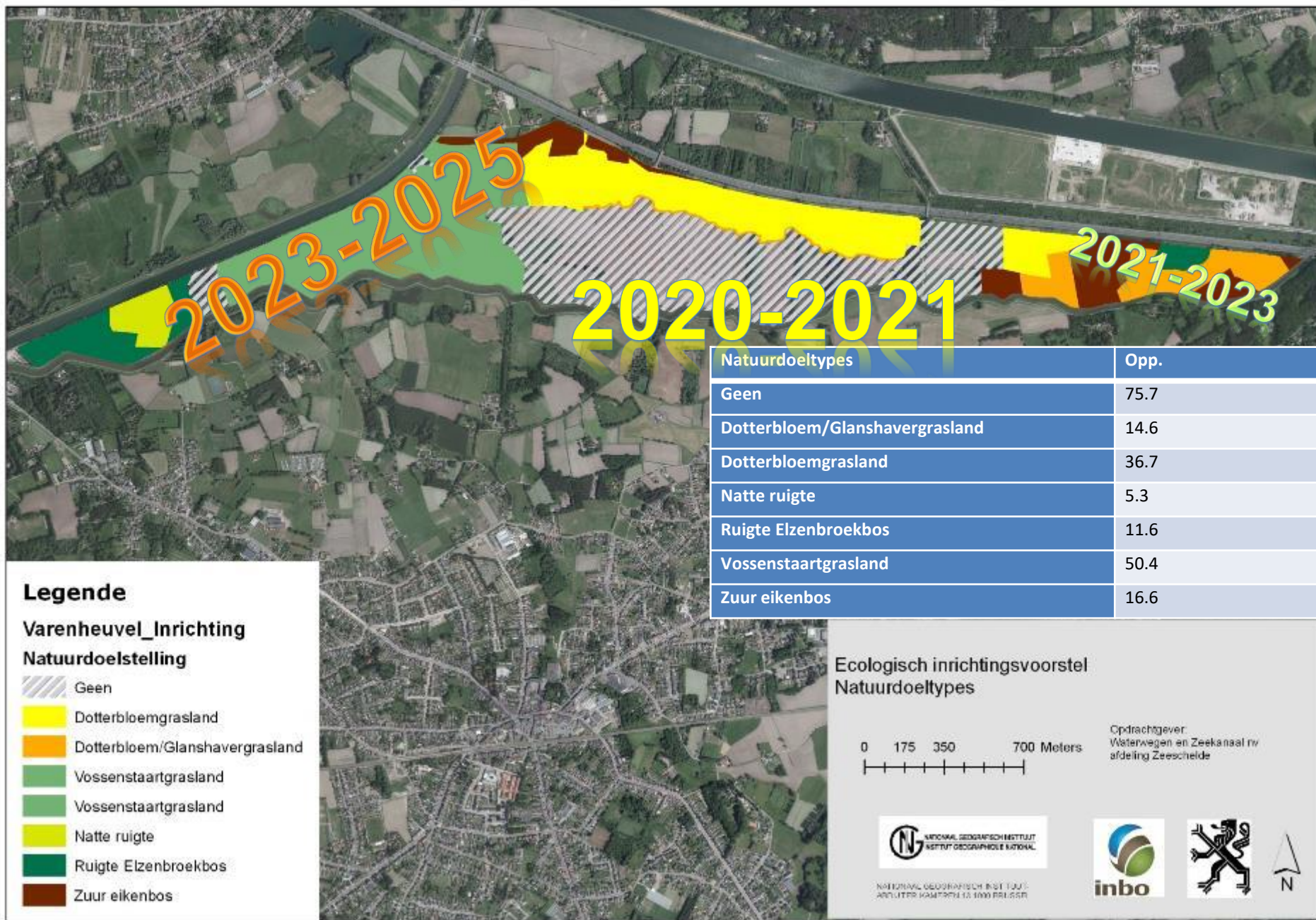
Belangrijke bemerking

- **Het flankerend beleid landbouw is een essentieel instrument bij de uitwerking van de inrichtingsplannen om de effecten op de landbouwsector zoveel als mogelijk te milderen.**
- **Daarom is het flankerend beleid geen flankerende maatregel, die in het kader van de MER kan worden voorgesteld. Het plan, dat in het MER beoordeeld wordt, houdt immers al rekening met de maatregelen van het flankerend beleid.**
- **Met de bedrijfsgebonden informatie werken VLM, W&Z en het ANB – samen met de PBC – aan concrete en haalbare oplossingen voor de individueel betrokken landbouwers.**

Flankerende maatregelen landbouw

- Werking Grondenbank
 - aankopen in projectgebied (9,6 ha van 75 ha landbouw)
 - aankopen in zoekgebied als ruilgrond (120 ha)
- Fasering van de werken

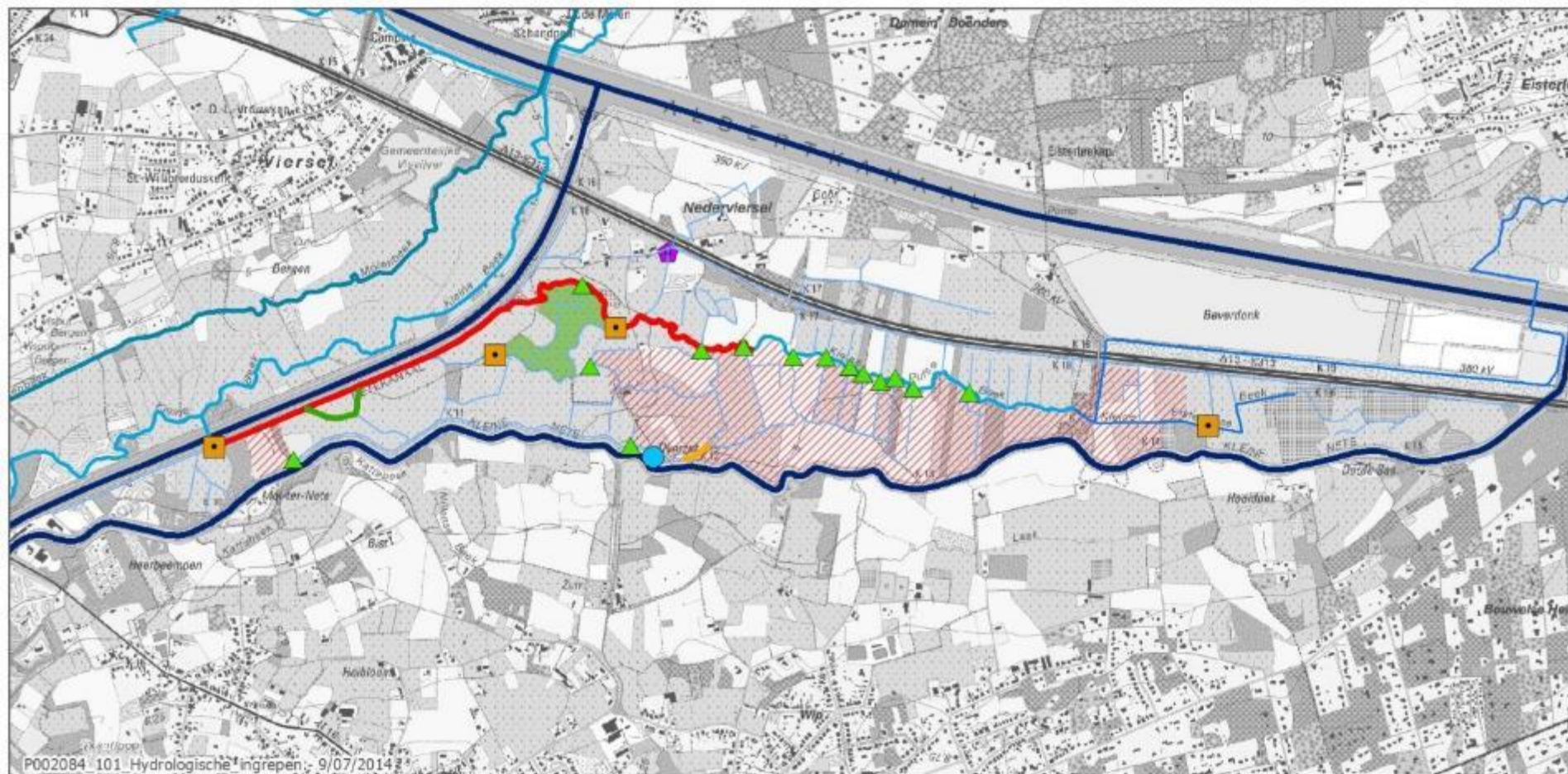

Flankerende maatregelen landbouw

- Werking Grondenbank
 - aankopen in projectgebied (9,6 ha van 75 ha landbouw)
 - aankopen in zoekgebied als ruilgrond (120 ha)
- Fasering van de werken
- Opmaak van een inrichtingsnota cfr decreet landinrichting

Inrichting Varenheuvel-Abroek

- . Inrichtingsnota conform decreet landinrichting
(*in samenwerking met VLM*)
- . Specifiek binnen en grenzend aan de te vrijwaren landbouwzone gaat het om de volgende maatregelen:
 - Afdamming van afwateringsgrachten op diverse locaties
 - Herprofiëren van grachten
 - Nieuw te graven gracht in functie van herstel oude afwatering
 - Aanleg van nieuwe uitwateringssluis aan de Kleine Nete
 - Aanleg van nieuwe landbouwwegen
 - Aanleg van bufferstrook met dijkje langs de Kleine Pulsebeek

Legende

Natuurtechnische werken waterlopen

- Herstel meander Kleine Beek
- Nieuw te graven gracht
- Verwijderen ruimingswal en afschuinen oever

Stuwen, afdammingen en uitwateringen

- ▲ Afdamming
- Nieuwe uitwatering (herstel historische verbinding)
- Regelbare stuw

- ⬠ Nood aan KWZI
- Centrale vernattingszone
- Zone zonder natuurdoelen

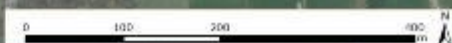

0 250 500 m

Legende

buffer

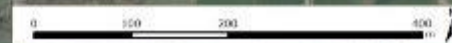

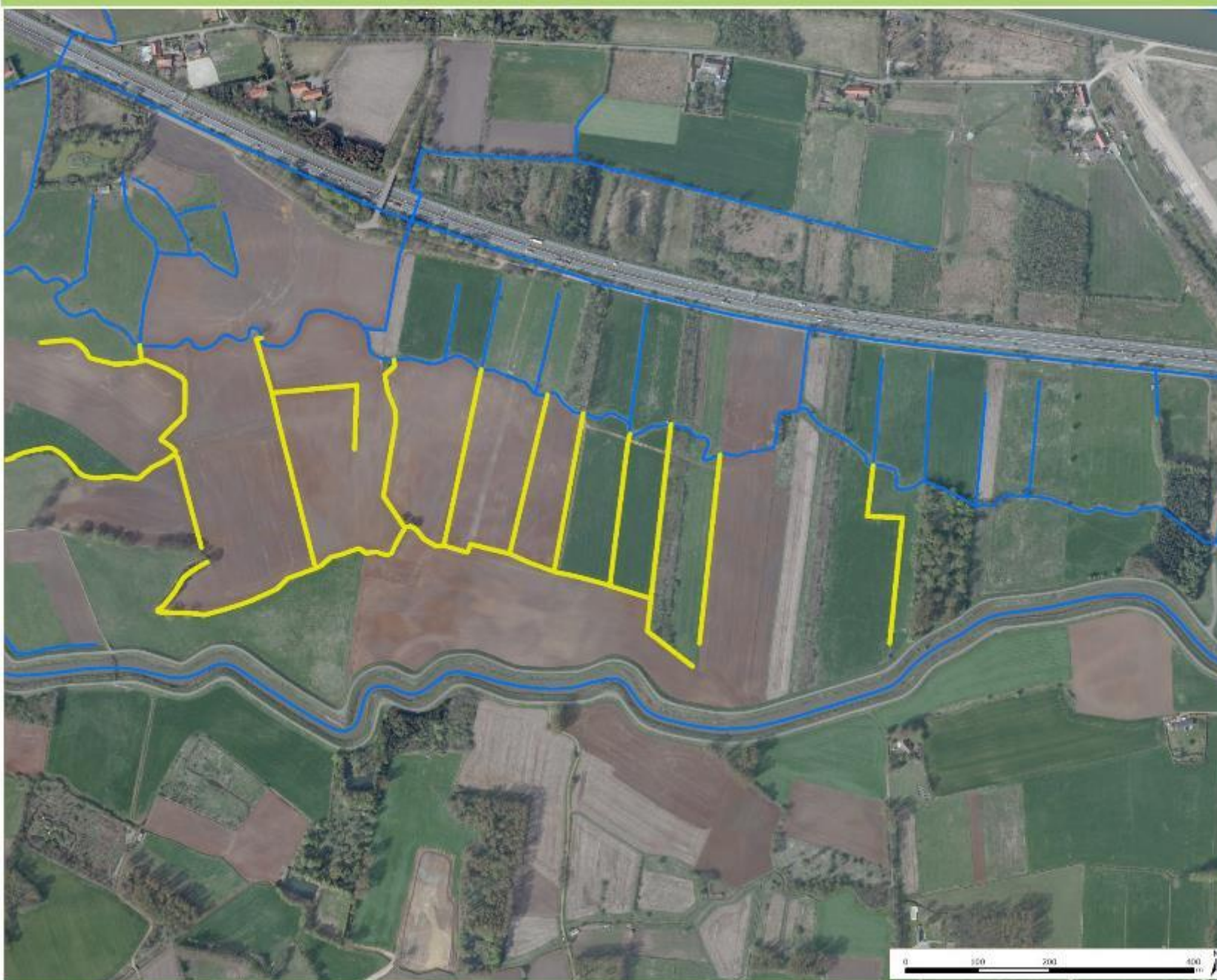
Situering

Legende

- Afdamming Kleine Pulzebeek

Situering

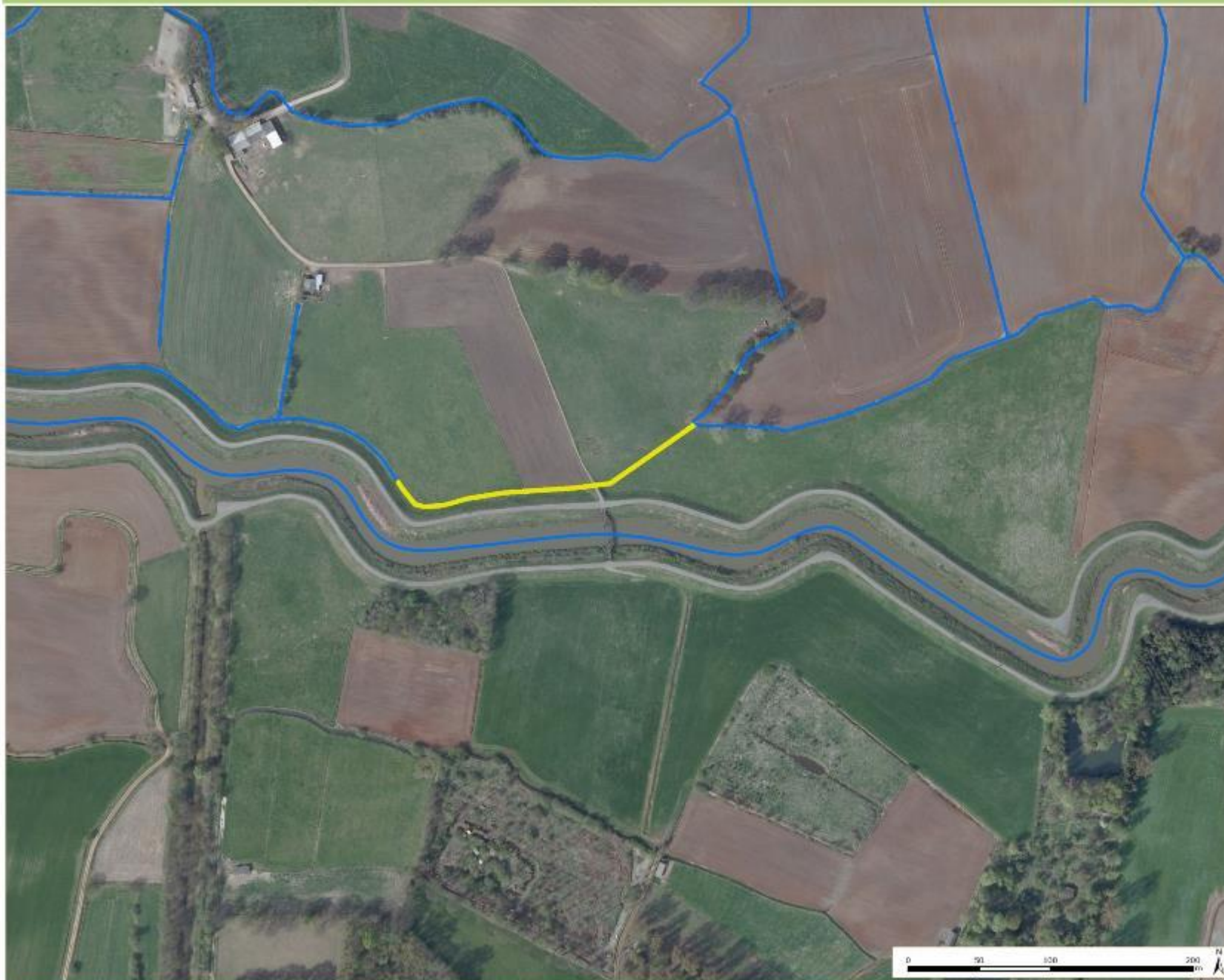
Legende

- Afwatering landbouwzone 1
- Afwatering landbouwzone 2

Natuur en Bos

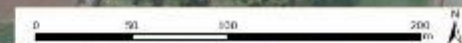
09/05/2016

Legende

INGREEP

 Nieuw te graven gracht

Natuur en Bos

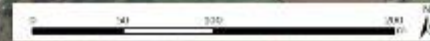
Situering

Zelzwerger

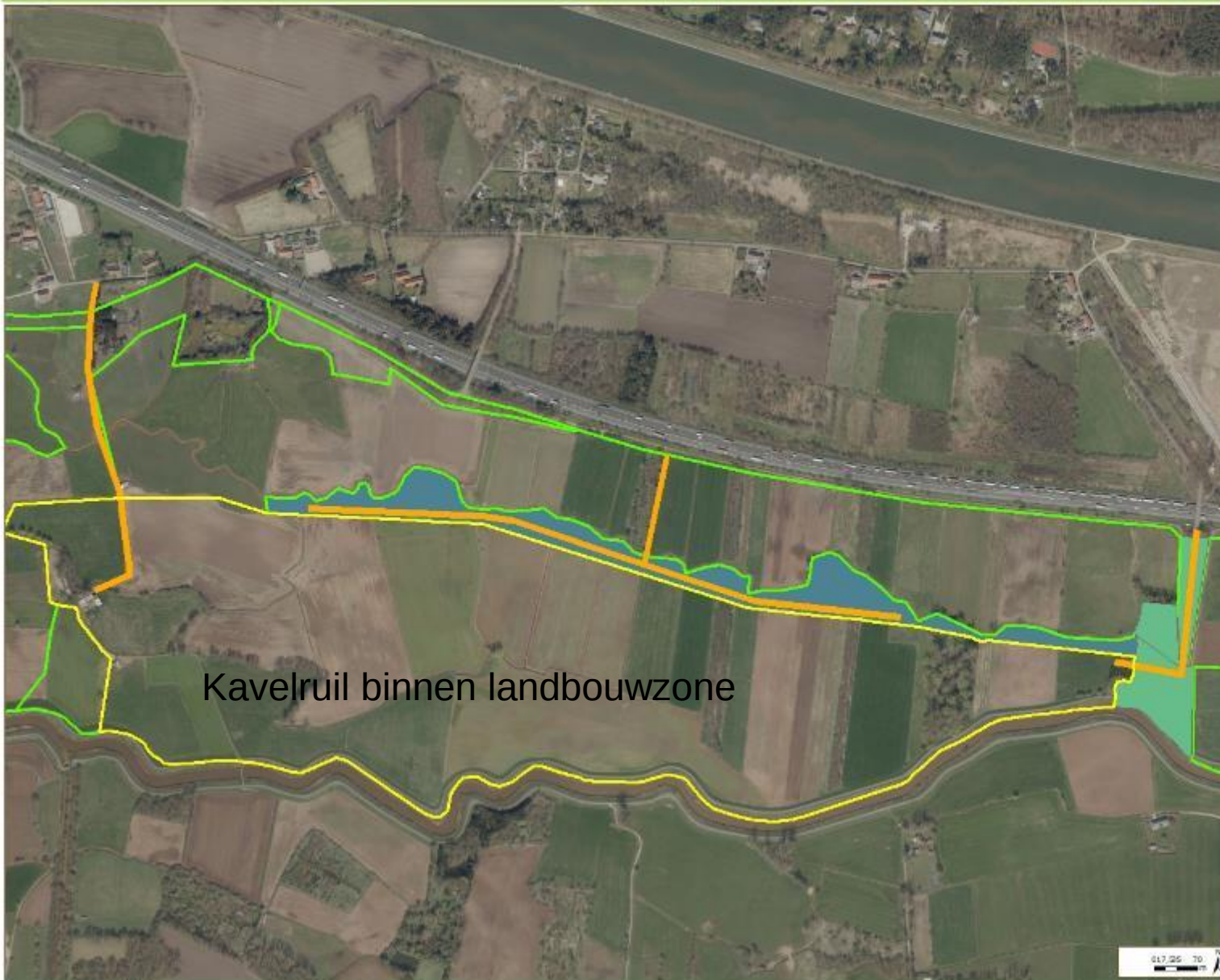

Legende

● Nieuw te bouwen sluis

Agglomeratie Varenheuveld
Natuur en Bos
09/05/2016

Legende

voorstel nieuwe dreven

Kantoor
Nieuw en Bies
00111111

Toekomst Planning en fasering

Stap	Deelgebied 1 Beneden Nete	Deelgebied 2 Varenheuvel- Abroek	Deelgebied 3 Mondings- gebied Grote Nete
Verdere uitwerking technisch ontwerp	2015	2018-2019	2017
Formele procedure plan-MER	2015-2016		
Formele procedure GRUP	2016	2018	2017
Aanvraag stedenbouwkundige vergunningen	2016-2017	2019-2020	2018-2019
Aanbesteding en start der werken	Vanaf 2017	> 2020	> 2019

Afloop van onderhandelingen Grondenbank afwachten met zwaarst getroffen landbouwers → afwerken inrichtingsnota

2.7. PDPO-project Vallei in verandering

- **Toelichting stand van zaken door Ellen Vos (Innovatiesteunpunt)**
 - Ontwerp “inspiratiegids”
 - Stand van zaken begeleidstrajecten landbouwbedrijven

Project PDPO Kleine Nete

Opvolgingscommissie Kleine Nete

27 september 2016

Innovatiesteunpunt

de toekomst begint vandaag

Vallei in verandering: duurzame kansen voor landbouw

KLEINE NETE

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering uit Platteland Plus, bestaande uit middelen vanuit Vlaanderen en de provincie Antwerpen

Agenda

- Projectaanpak
- Ontwikkeling van een inspiratiegids
- Verder verloop project
- Vragen/bemerkingen?

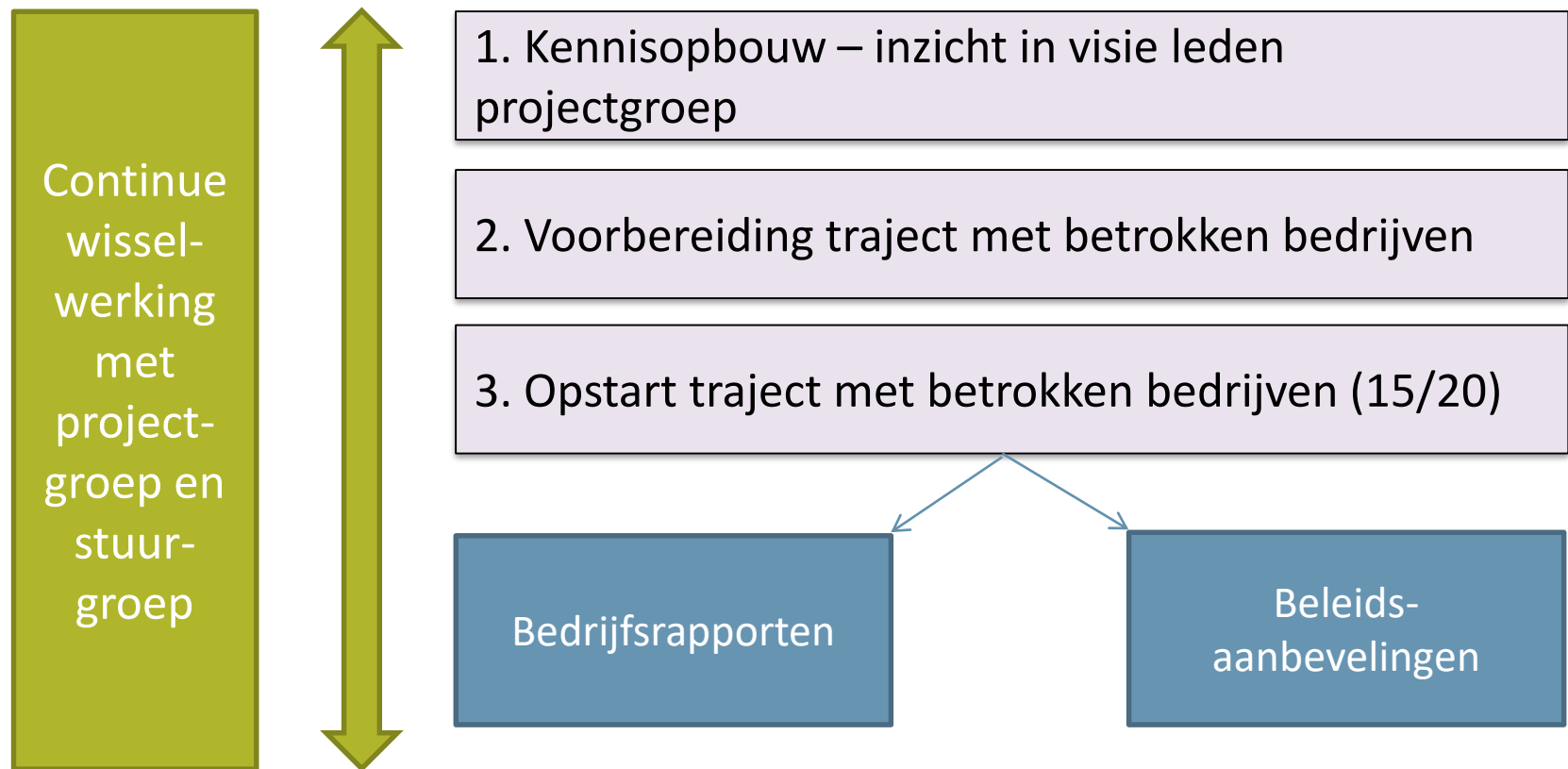
Projectinformatie

- Looptijd: 1 oktober 2015 – 30 september 2017
- Begeleidende structuren project
 - Stuurgroep = OC
 - Praktische aansturing = projectgroep
- Inhoud van het project: 'Betrokken bedrijven in gebied Graafweide-Schupleer zicht geven op een mogelijke toekomst in een nieuwe context'

PDPO Kleine Nete

PROJECTAANPAK

Projectaanpak PDPO Kleine Nete

Opstart traject met betrokken bedrijven

PDPO Kleine Nete

ONTWIKKELING VAN EEN INSPIRATIEGIDS

Achtergrond inspiratiegids

- De ontwikkeling van een inspiratiegids is één van de doelstellingen van het project
 - Kadert in het opzet om bedrijven goed te begeleiden bij het ontwikkelen van hun bedrijfsvisie
- We willen landbouwers op vlak van visievorming inspiratie geven, met name
 - Tools en methodieken om een bedrijfsvisie te ontwikkelen
 - Richtingen die je allemaal kan uitgaan
 - Voorbeelden uit de praktijk

De inspiratiegids

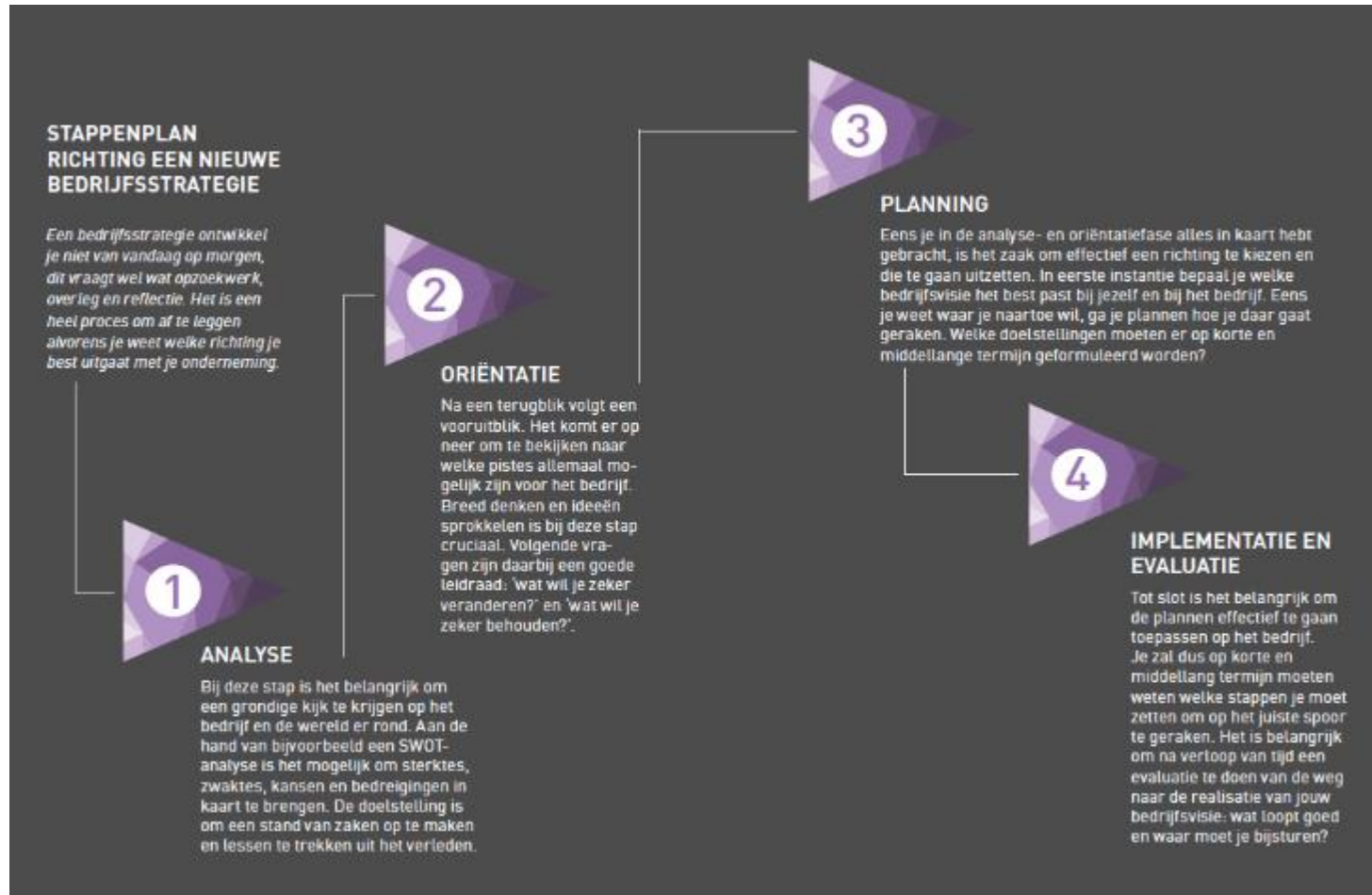

- ‘de inspiratiegids’ als portfolio/begeleidings-instrument
- Inhoud
 - Inspirerende en vernieuwende bedrijfsstrategieën
 - Tools om je visie te ontwikkelen
- Kan gecombineerd worden met bedrijfsbezoeken
 - Als landbouwers dit wensen

Inhoudstafel inspiratiegids

INHOUDSTAFEL	
	STAPPENPLAN RICHTING EEN NIEUWE BEDRIJFSSTRATEGIE
	METHODIEKEN / TOOLS
	STRATEGIEËN IN LAND- EN TUINBOUW
	STRATEGIEËN IN MULTIFUNCTIONELE LANDBOUW
	VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Stappenplan voor een bedrijfsstrategie

Methodieken/tools – SWOT-analyse

SWOT-ANALYSE

Analyseer de situatie van jouw bedrijf.
Bekijk ze door een kritische bril!

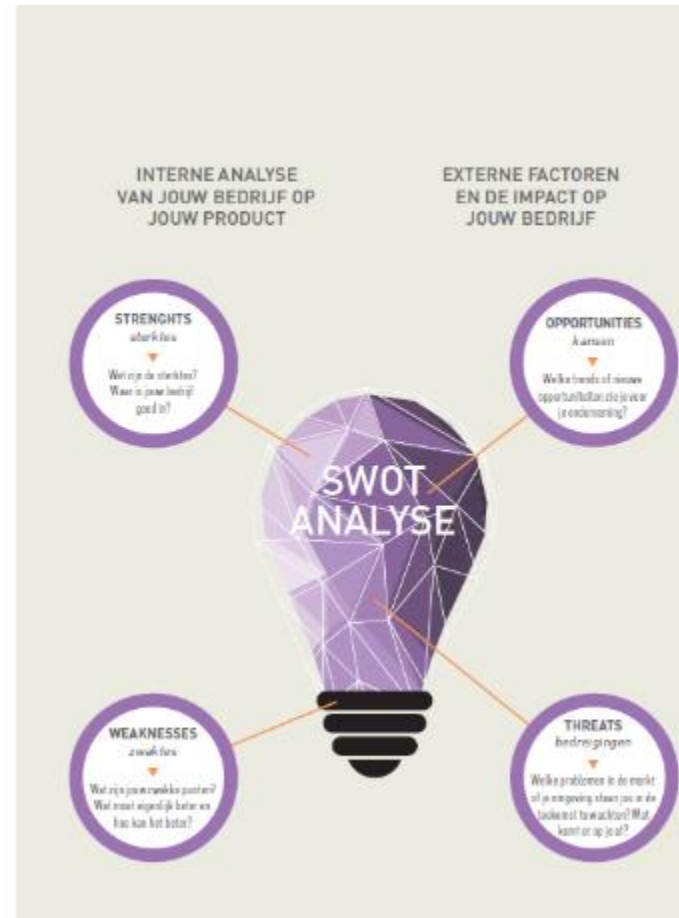
Het is essentieel dat je geregeld stilstaat bij de actuele situatie van je bedrijf en de koers die je volgt. Dat kan je gemakkelijk doen met een SWOT-analyse. SWOT staat voor Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Een andere benaming voor deze tool is de sterkte-zwakte-analyse. Zoals je dus kan verwachten, worden via deze analyse de sterkten en zwakten van jouw onderneming tegen elkaar uitgespeeld.

Bij een SWOT-analyse vergelijk je je eigen capaciteiten met de externe omgeving. Je onderzoekt hoe toekomstige ontwikkelingen van buitenaf hun invloed op de organisatie zullen uitoefenen, en welke uitdagingen voor jouw bedrijf daaruit zullen ontstaan.

Concreet ga je bij de sterktes en zwaktes op zoek naar interne aspecten van je onderneming, waar je dus zelf vat op hebt. Bij de kansen en de bedreigingen kijk je naar de externe factoren die een (potentiële) impact op jouw onderneming hebben.

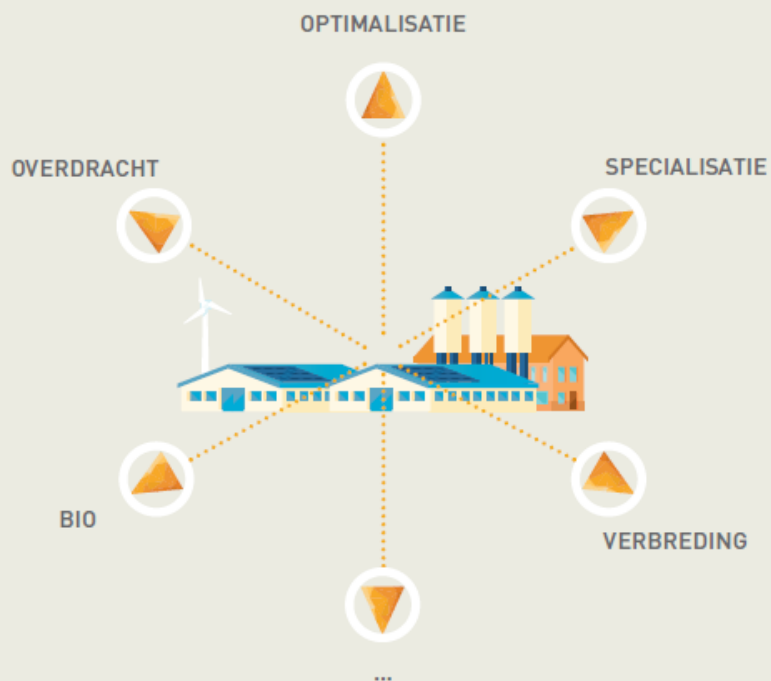
Bij het opmaken van een SWOT-analyse en een bedrijfsvisie is het essentieel om te kijken naar de omgeving rondom het bedrijf. Niet al de ideeën uit deze 'inspiratiegids' en je eigen toekomstwensen zijn op jouw bedrijf en in jouw omgeving realiseerbaar. Hou dus zeker rekening met het gebied waarin je bedrijf ligt en welke kansen en bedreigingen deze omgeving jou biedt.

Een SWOT-analyse is geen moeilijke tool. Toch is de stap om deze uit te voeren soms groot. Vooral nadenken over zwaktes en bedreiging is vaak moeilijk, maar het is wel heel belangrijk. Vergoet nooit dat je niet alleen bent: elke bedrijf, hoe succesvol ook, heeft te kampen met zwakkere punten en bedreigingen.

MAAK JE KEUZE: STRATEGIEËN VOOR JE BEDRIJF

Strategieën in land- en tuinbouw

Uitgewerkt voorbeeld

OPTIMALISATIE

Bedrijfsoptimalisatie betekent groeien in rendement. Hierbij wordt de focus gelegd op betere resultaten met de huidige infrastructuur. Gericht gaan werken op twee tot drie meetbare parameters kan bedrijven een stuk sterker maken. Verbeteringen realiseren kan je op verschillende domeinen en op verschillende manieren.

Bedrijfsoptimalisatie kan je eerst en vooral realiseren door met behulp van een bedrijfseconomische boekhouding het optimale evenwicht te zoeken tussen input (grondstoffen, arbeid, kapitaal, grond,...) en output (bedrijfsresultaten) op het bedrijf. Technische en economische kengetallen geven aan wat goed loopt en waar er verbetering mogelijk is: denk maar aan voerefficiëntie, groei, tussenkalftijd,...

Er zijn nog tal van mogelijkheden om te zorgen voor een goed draaiend bedrijf zoals het inzetten op de juiste dingen (effectiviteit, juiste activiteiten, duidelijke focus), je tijd goed indelen (efficiënt werken), goede looplijnen in het bedrijf, zo min mogelijk verspilling,...

Praktische voorbeelden van bedrijfsoptimalisatie zijn achteraan in deze inspiratiegids te vinden. Denk onder meer aan advies van externen onder de vorm van een adviesraad, aan het leertraject agrocoach,...

Andere voorbeelden

- Specialisatie
- Gemengd bedrijf
- Omschakelen naar biologische productie
- Bedrijfsoverdracht
- Afbouw of stopzetting
- Innovatief met energie
- Dienstverlening op het eigen bedrijf
- ...

Strategieën in multifunctionele landbouw

Uitgewerkt voorbeeld

PLATTELANDSTOERISME

Het platteland is voor veel mensen een geschikte plek om tot rust te komen en te recreëren. Mensen willen plezier beleven en rust vinden, en tegelijkertijd is er een toenemende vraag naar georganiseerde activiteiten.

Extra inkomsten en de behoefte aan omgang met mensen of afwisseling in de werkzaamheden kunnen goede redenen zijn om met plattelandstoerisme te beginnen. Daarnaast speel je in op de behoefte van veel mensen. Bijkomend voordeel is dat het positief kan zijn voor het imago van de agrarische sector.

Maar plattelandstoerisme stelt hoge eisen aan je ondernemerschap. Een onderscheidend concept ontwikkelen en dit regelmatig vernieuwen, samenwerken met andere bedrijven zijn zaken waar je als recreatieondernemer mee te maken krijgt. Gastvrijheid tonen en vriendelijk zijn, zijn basisvaardigheden. Natuurlijk zullen je gasten zich ook aan regels moeten houden. De kunst is om deze regels zo te handhaven dat het de gasten niet afschrikt. Geduld, tact en stressbestendigheid zijn kernwoorden.

Wees ook creatief, bijvoorbeeld door leuke binnenactiviteiten te verzinnen bij slecht weer. Een overdekte ontvangstruimte is wel een minimumvereiste.

© www.logereninvlaanderen.be

Andere voorbeelden

- Hoevewinkel
- Verkoop van hoeveproducten op een andere locatie
- Hoeveautomaat
- CSA
- Zelfplukboerderij
- Online verkoop – webwinkel
- Zorgboerderij
- Educatie: schoolbezoeken
- Kinderfeestjes – teambuildings
- Recreatie
- Productcreatie en merkcreatie
- Samenwerken
- Dienstverlening voor andere bedrijven
- Agrarisch landschaps- en natuurbeheer
- Agroforestry
- ...

Praktische voorbeelden (1)

SINT-JOZEFHOEVE TEAMBUILDING

De Sint-Jozefhoeve is een hedendaags melkveebedrijf in Balen. Er wordt gemolken met de robot. Het bedrijf was een voortrekker op vlak van landbouweducatie en pioniert intussen met teambuilding op de boerderij.

De zogenaamde Farm Games bieden bedrijven de mogelijkheid om in een landelijke sfeer aan teambuilding te doen. De Farm Games bestaan uit divers professioneel spelmateriaal, die speciaal ontwikkeld en gebouwd werden voor de Sint-Jozefhoeve en plaatsvinden in de wei, onder begeleiding van de boer zelf.

Dit initiatief doet het zo goed dat de bedrijfsleiders besloten de melkveestapel niet verder uit te breiden, maar volop in te zetten op de verbredende activiteit.

© www.sintjozefhoeve.be

HERKENRODEBOER NATUURBEHEER EN EIGEN VERWERKING

Pieter Coopmans is al een decennium bezig met natuurbeheer op de abdijsite Herkenrode in Hasselt. Hij runt er een vleesveebedrijf met Hereford-runderen. Dat past volledig in de strategie van het bedrijf: biologisch, lokaal en in samenwerking. Zijn koeien begrazen het natuurland rond de abdij.

Behalve het weilandenbeheer is de boer ook bezig met beheer van diverse akkers. De granen geoogst op die akkers hebben verschillende bestemmingen. Graan van mindere kwaliteit wordt veevoeder voor de runderen. Tarwe wordt verkocht als biomeel en de gerst wordt brouwergerst. Drie soorten bier worden hiermee ontwikkeld.

Pieter Coopmans werkt voor al zijn activiteiten nauw samen met anderen, zoals het Agentschap voor Natuur en Bos, een bioslager, een plaatselijke brouwerij en stokerij, ... De 'boer van Herkenrode' communiceert via sociale media en wordt als het ware een merk op zich.

© www.herkenrodeboer.be

Praktische voorbeelden (2)

HET GROENTEGENOT – CSA

Het Groentegenot is een CSA-bedrijf met een grote variëteit aan groenten. Die worden gekweekt voor deelnemers die bij het begin van het seizoen een oogstaandeel hebben gekocht en zo een heel jaar lang hun groenten kunnen komen oogsten. Om het assortiment te verbreden is er ook kleinfruit aangeplant.

Een eigen groentetuin waar we dagelijks onze groenten kunnen oogsten. Vele mensen dromen ervan maar vinden de tijd niet die zo'n tuin wel vraagt. Ook kinderen weten niet meer altijd hoe een spruitje groeit en waar een erwte in verstopt zit.

Bedrijfsleiders Mark en Ann Vanlommel maakten door moeilijke tijden op hun rund- en schapenbedrijf de overstap naar een CSA-bedrijf. In hun zelfpluktuin kunnen mensen zelf hun groenten zien groeien en oogsten zoals ze het in hun eigen tuin zouden doen. De bedrijfsleiders zorgen voor het zaaien, planten, wieden... van de geteelde groenten. De deelnemers oogsten zelf voor persoonlijk gebruik. Op deze manier eten ze steeds plukvers, zeer gevarieerd, seizoengebonden, rechtstreeks van bij de boer en steunen ze eerlijke landbouw.

© www.groentegenot.be

DE KOEIENTUIN

In het Nederlandse Groenlo, vlak bij natuurgebied 'De Leemputten' ligt de eerste koeientuin ter wereld. De koeientuin is een uniek stalconcept. De koeien lopen vrij rond in een ruime stal die is aangekleed met groen en bomen, zodat het een beetje lijkt op een bos. De vloer is van een soort kunststof die gelijkenis vertoont met een echt weiland. Het stalsysteem heeft ook een positieve invloed op de uitstoot van emissies.

De koeientuin maakt deel uit van een biologisch melkveebedrijf. De bedrijfsleider heeft ook geïnvesteerd in een biogasinstallatie. Er zijn ook activiteiten gericht op toeristen en dagjesmensen. Zo wordt er groepsaccommodatie aangeboden, is er een vakantiewoning en dagjesmensen kunnen waterfietsen huren in het aanpalende recreatiebedrijf, dat ook eigendom is van het bedrijf.

© www.koeientuin.nl

Input vanuit OC

- Input OC
 - Bepaalde zaken aanpassen/wijzigen?
 - Suggesties om toe te voegen?
- Deze input wordt geïmplementeerd in de definitieve versie van het portfolio
 - Daarmee worden de bedrijven verder begeleid

PDPO Kleine Nete

VERDER VERLOOP PROJECT

Opstart traject met betrokken bedrijven

In kaart brengen van de huidige bedrijfssituatie

- Volledige bedrijfsfiche voor elk bedrijf
 - Volledige perceelfiche voor elk perceel
 - Weergave van nut van het perceel voor:
 - Teelt
 - Mestafzetruimte
 - GLB (basis/vergroening)
 - Andere (vb lopende BO's)
- Projectgroep gaf al aan welke informatie nodig is
- Op die manier combinatie maken met eco-hydrologische studie (definitieve resultaten hiervan in december)
- Zo kan de inrichtingsnota gericht geschreven worden

Multidisciplinaire aanpak

- Flankerend beleid – kennis zit bij VLM, Departement Landbouw en Visserij, Boerenbond
 - (overleg over plan van aanpak gepland half oktober)
 - Natuurbeheer – kennis bij Eco², ANB, NP
 - (vooral afhankelijk van de resultaten van de eco-hydrologische studie, pas vanaf december)
 - Visievorming – kennis bij ISP, Boerenbond
 - Eens voorgaande zaken duidelijk zijn, in combinatie met de inspiratiegids
- Kennis gericht bundelen en inzetten voor de verschillende bedrijven

Om goed te landen

- Op bedrijfsniveau
 - Bedrijfssituatie in kaart
 - Technische opwaardering (indien gewenst)
 - Mogelijkheden flankerend beleid
 - Mogelijkheden natuurbeheer
 - Verkenning bedrijfsvisie naar de toekomst (portfolio)
- Globaal/procesniveau
 - Afstemming eco-hydrologische studie, PDPO project en VKS (in OC) ifv inrichtingsnota
 - Beleidsaanbevelingen

Alle info verzamelen in rapporten

- Bedrijfsrapporten (worden nu stap voor stap opgemaakt tijdens de periode van de begeleidingen)
- Methodiek uitrollen (2016-2017)
 - Aanpak visievorming bij bedrijven in een gewijzigde ruimtelijke context
 - Evaluatie van project KN
- Rapport met beleidsaanbevelingen (finaliseren in 2017)

PDPO Kleine Nete

VRAGEN/BEMERKINGEN?

Het Innovatiesteunpunt is een initiatief van
Boerenbond en Landelijke Gilden in partnerschap met Cera en KBC

Innovatiesteunpunt

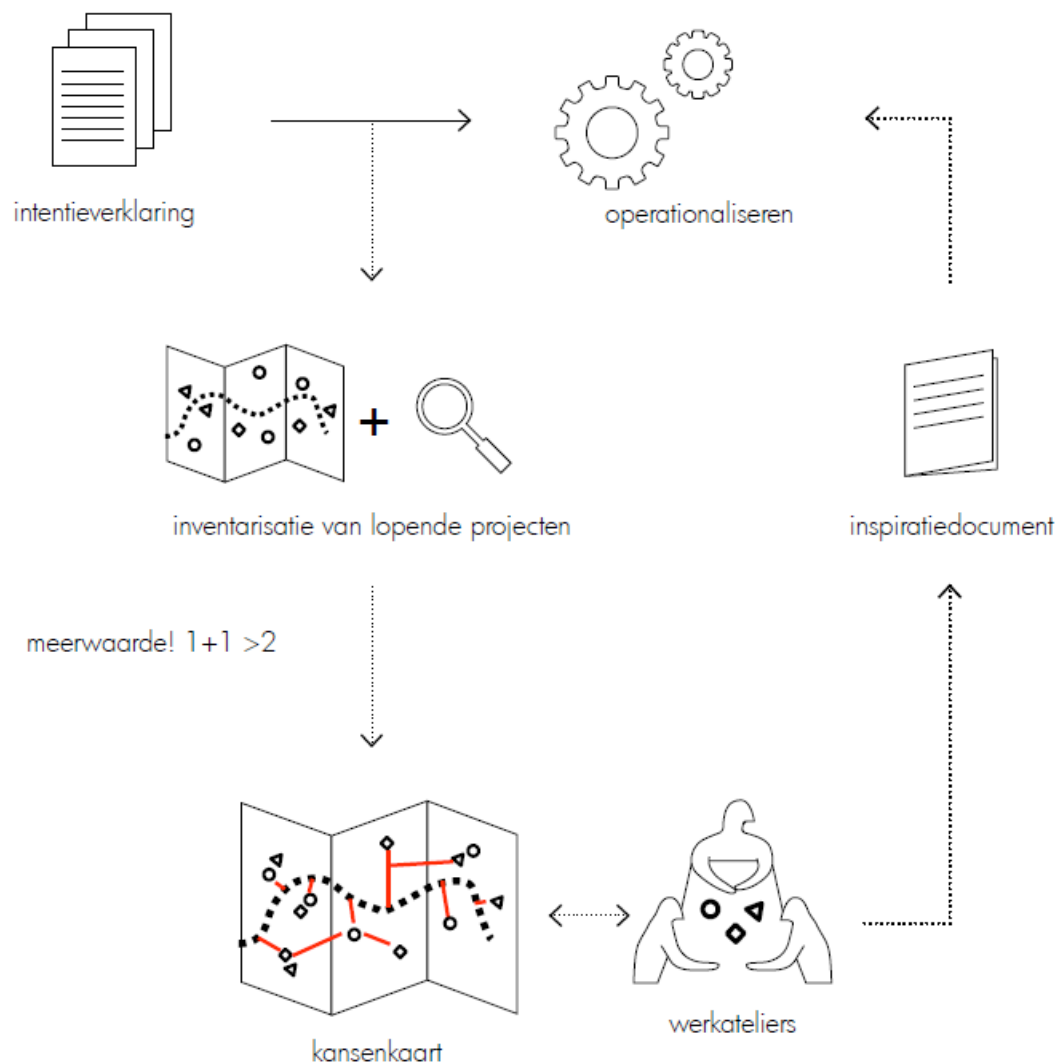
de toekomst begint vandaag

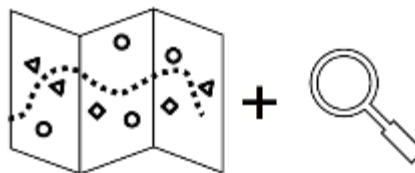

3. Operationalisering intentieverklaring

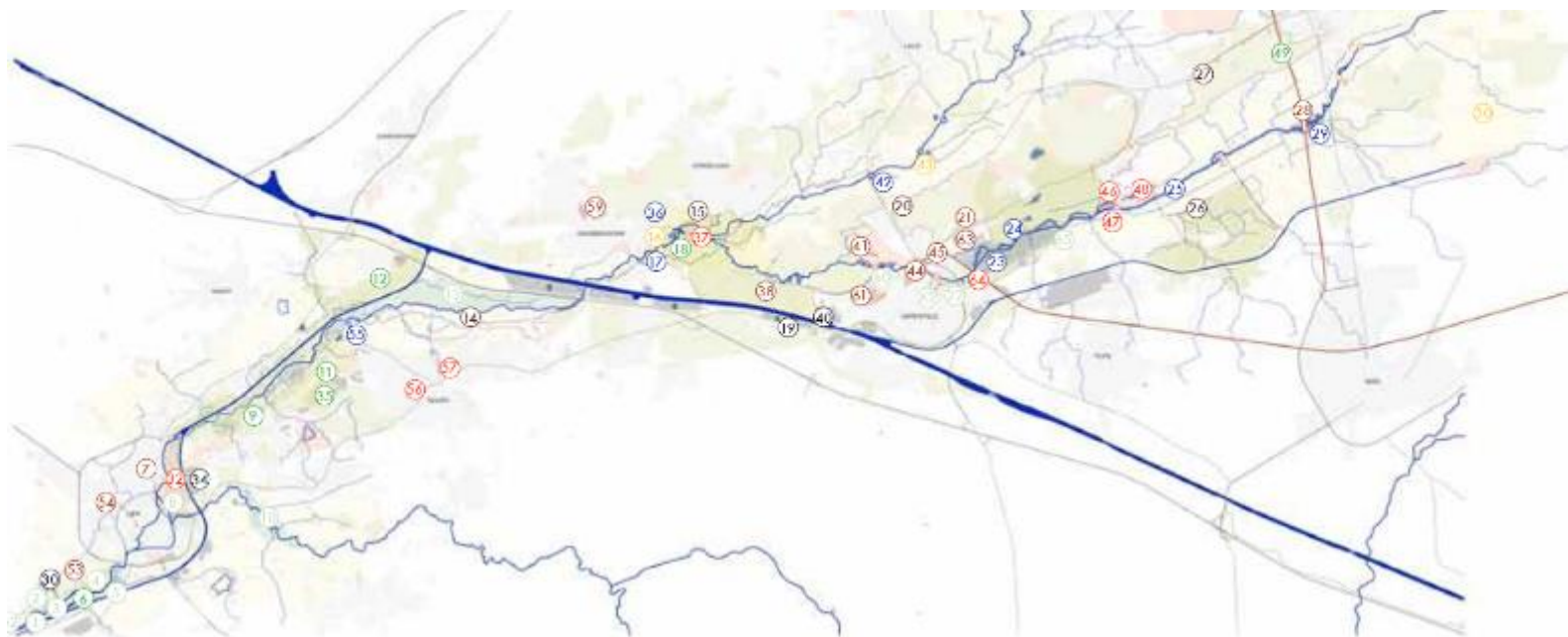
- **Drie werkateliers: nadenken over kwaliteiten en kansen in de vallei van de Kleine Nete**
 - 29 juni 2016 in Herentals
 - 4 juli 2016 Nijlen
 - 5 juli 2016 in Geel
- **Verwerking materiaal werkateliers in ‘kansenrapport’**
(Ellen Verbiest i.o.v. Ruimte Vlaanderen)
 - Tussentijds “inspiratiedocument”
 - Basis voor verdere operationalisering van de intentieverklaring via opmaak “actieplan/gebiedsprogramma”
 - tussentijds resultaat presenteren aan eerstvolgend OC
 - vragen aan OC partners om dit samen verder te concretiseren de komende maanden i.f.v. bv. aanvraag strategisch project in 2017

3. Operationalisering intentieverklaring

inventarisatie van lopende projecten

gewestelijke initiatieven

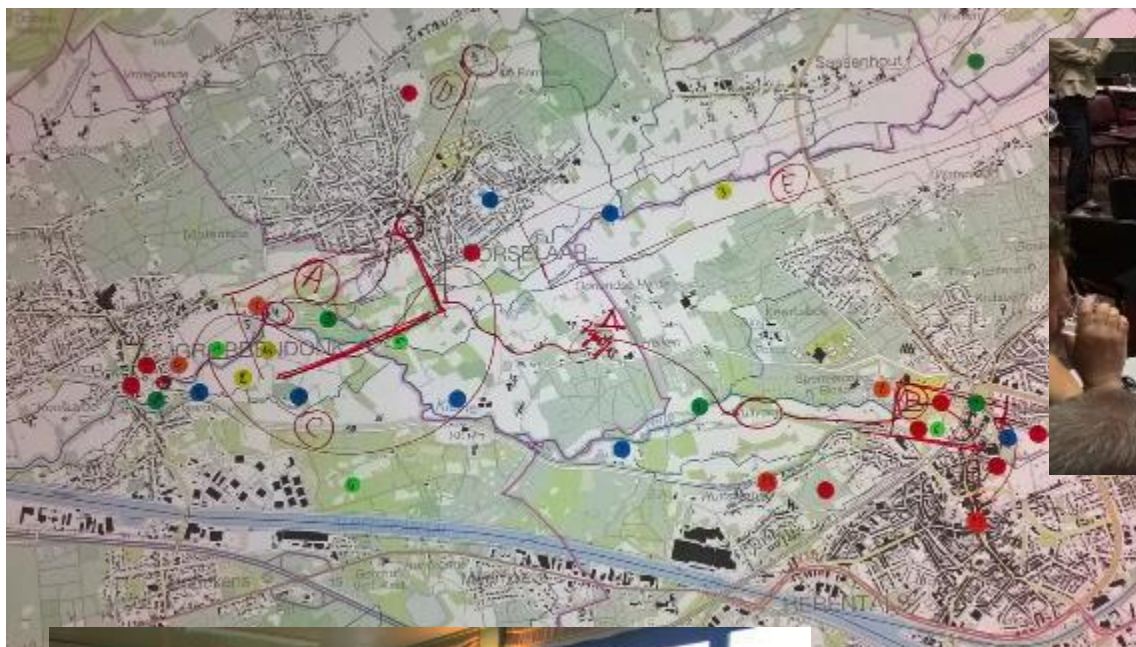
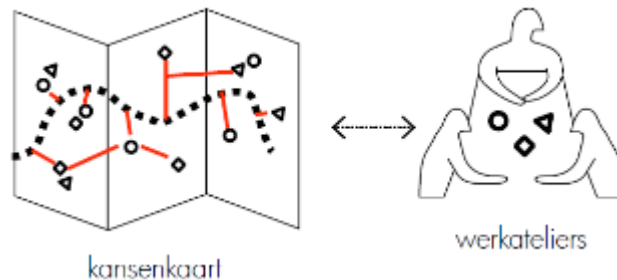

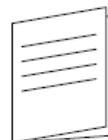
provinciale initiatieven

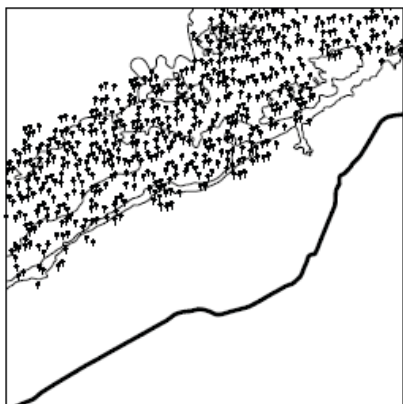
gemeentelijke initiatieven

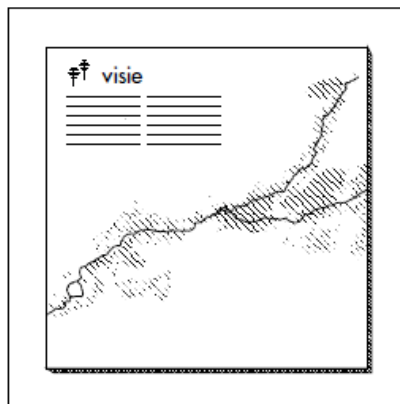

TOOLKIT #1 streekgebonden natuurontwikkeling

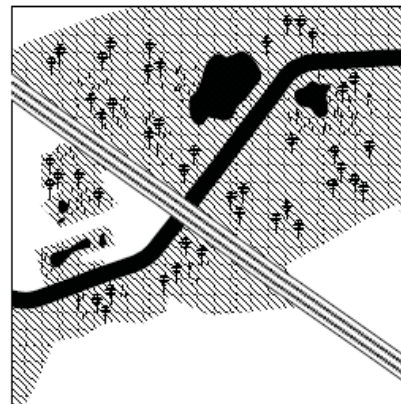
1. relatie versterken tussen de verschillende natuurlandschappen

De vallei van de Kleine Nete beperkt zich vanzelfsprekend niet tot haar oevers. De Kleine Nete is een belangrijke ecologische structuur die ook in het vizier kan genomen worden wanneer omliggende (natuur) gebieden ontwikkeld worden (bijvoorbeeld strategisch project Kempense Heuvelrug). Op deze manier kunnen onder andere ontsluiting en beheer op elkaar afgestemd worden.

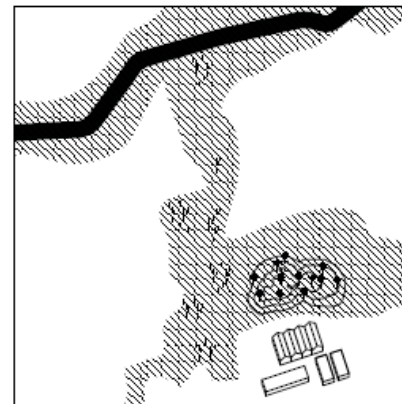
2. overkoepelende gebiedsgerichte visie over natuur

Tijdens de werksessies bleek meermalen dat overlegstructuren op schaal van de vallei voor natuurprojecten wenselijk zijn. Het coördineren van de vele lopende projecten kan leiden tot een gedragen gebiedsgerichte visie over natuur in de Kleine Netevallei. Een voorbeeld hiervan is het instellen van een gebiedsbrede visie over boscompensatie.

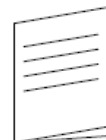
3. realiseren ecologische verbindingen over/onder infrastructuurbundels

Er is in de gehele vallei nood aan extra lokale verbindingen tussen de verschillende ecosystemen. Daarenboven kan er onderzocht worden waar en hoe mogelijke extra ecologische verbindingen kunnen gerealiseerd worden, specifiek op plekken waar (wegen)infrastructuur de talrijke natuurgebieden in de vallei doorsnijden.

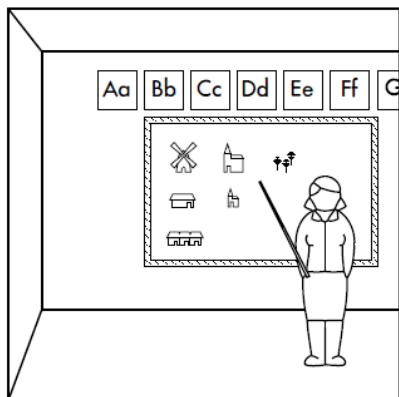

4. de vele storten en ophogingen in de vallei saneren en landschap herinrichten

De Kleine Netevallei kruist met een aantal (water)wegen waar er reeds verschillende decennia veel bedrijvigheid aanwezig is, o.a. met het Albertkanaal en het kanaal Bocholt-Herentals. Hier is in het verleden heel wat verontreiniging ontstaan, onder meer in de vorm van storten. Ondertussen werd op verschillende plekken gesaneerd en kan er naar de toekomst gekeken worden. Kunnen deze storten en ophogingen heringericht worden en bijvoorbeeld dienen als uitkijkpunt over de vallei?

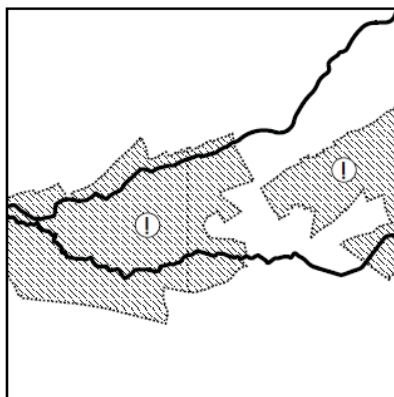

TOOLKIT #2 zorg voor landschap en onroerend erfgoed

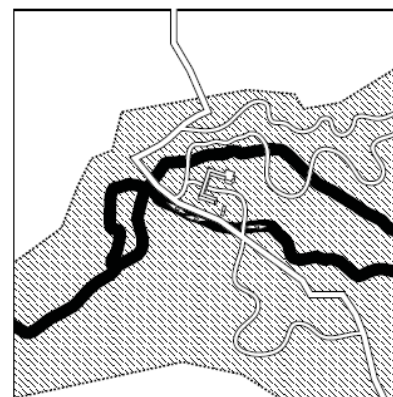
1. betere ontsluiting informatie over erfgoed

Lokaal onderwijs kan een belangrijke rol spelen in de ontsluiting en de bredere erkenning van erfgoed in de vallei.

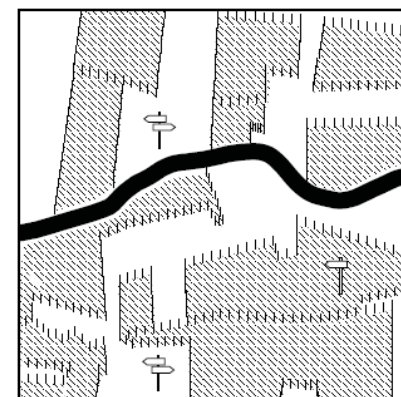
2. beheersmaatregelen invoeren binnen de beschermde perimeters

Ook de vastgestelde items uit de landschaps-atlas worden op bepaalde plekken intensief gebruikt voor bijvoorbeeld landbouw, recreatie of woonfunctie. Er kan verder onderzocht worden of er kansen zitten in het invoeren van beheersmaatregelen samen met zowel de gebruikers als de eigenaars.

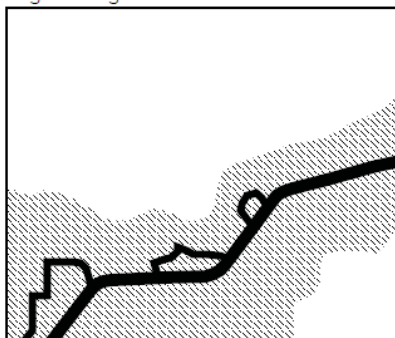
3. recreatief medegebruik van natuur en erfgoed

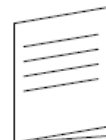
Aansluitend op de betere ontsluiting van erfgoed in de vallei in bijvoorbeeld lokale scholen, speelt recreatie vandaag reeds een belangrijke rol in de beleving van erfgoed in de vallei. De bestaande recreatieroutes kunnen onder de loop genomen worden en kunnen zo de beleving van erfgoed en landschap, specifiek langs de Kleine Nete, nog beter in de verf zetten.

4. éénvormigheid van afbakeningen en bewegwijzering in het landschap

De visuele identiteit van de Kleine Nete kan over het volledige gebied versterkt worden door de afstemming van bewegwijzering en perceelsafbakening. Dit kan bijvoorbeeld worden georganiseerd door een groepsaankoop van omheiningen met de grondeigenaren in de vallei.

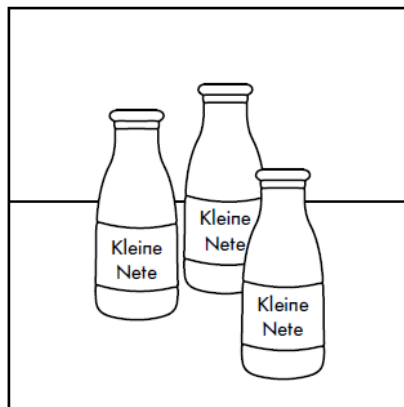

TOOLKIT #3 duurzame landbouwontwikkeling

1. kleinere percelen en grachten in overstromingsgebieden

Belangrijk voor het inzetten op een veerkrachtig en productief valleilandschap, wordt het verder inzetten op natte landbouw langs de oevers van de Kleine Nete. Er moet gestreefd worden naar een vorm van landbouw dat beter aangepast is aan het fysiek systeem van een vallei.

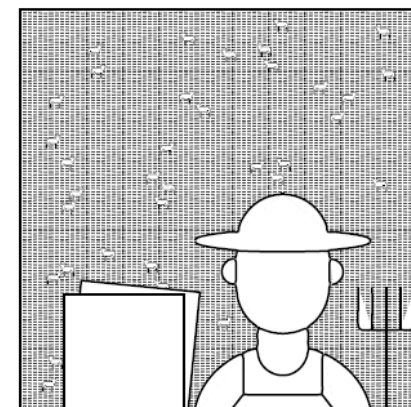
2. versterken landbouwidentiteit in de vallei

De Kleine Nete vallei blijft voor een belangrijk deel landbouwgrond. Streekgebonden branding van landbouwproducten voor de Kleine Nete kan de identiteit van de vallei naar buiten brengen en eveneens fungeren als een kwaliteitslabel voor lokale en duurzame valleilandbouw.

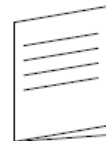
3. landbouw als water- en landschapsbeheerder en structurerende drager

In de vallei zijn al enkele pilootprojecten opgestart waarbij landbouw optreedt als beheerder van stuwtjes, zo wordt de strategische positie van landbouwgronden aan oevers benut en wordt er meewerkt aan het waterpeilmanagement van de rivier. Deze projecten moeten geëvalueerd worden en indien mogelijk uitgebreid worden richting een gebiedsbrede werking.

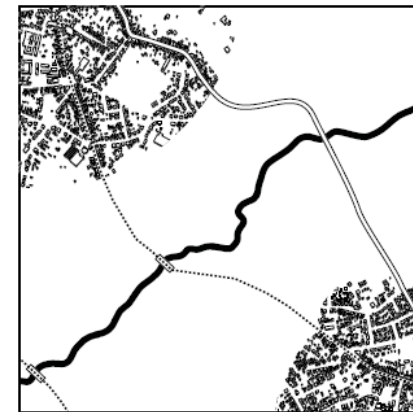
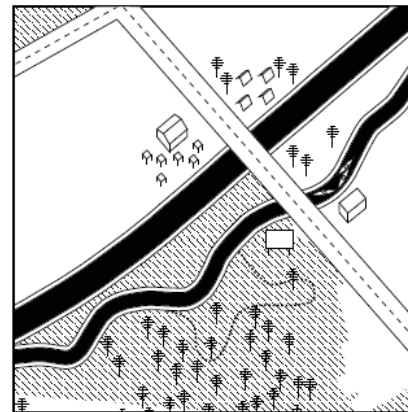
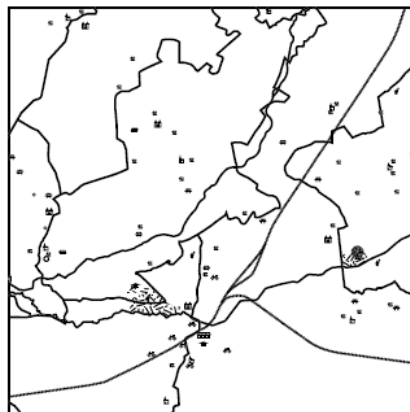
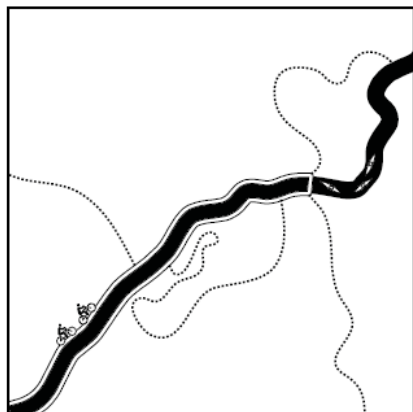

4. instellen van beleidsinstrumenten voor het compenseren en subsidiëren van landbouw

Er zal moeten onderzocht worden hoe de overgang naar een landbouw dat aangepast is aan een veerkrachtige Kleine Nete moet gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Idealiter zijn er voldoende stimuli om met de strategische verduurzaming van de landbouw een integrale winst te boeken over de verschillende sectoren heen.

TOOLKIT #4 toeristisch-recreatieve ontwikkeling

1. onderscheid recreatie op verschillende snelheden met diverse modi

Beleving van de volledige lengte van de Kleine Nete met eenzelfde vervoersmiddel hoeft niet noodzakelijk gefaciliteerd te worden. Diversiteit en keuzemogelijkheden in manieren van recreatie is een troef voor de vallei.

2. netwerkbenadering van recreatie in de vallei

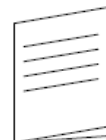
Recreatie in de vallei kan baat hebben bij een meer netwerk georiënteerde benadering op verschillende schalen waarbij belangrijke recreatiebestemmingen, treinstations en grote parkings, toegangspoorten tot de regio, rechtstreeks aan elkaar en onderling gekoppeld worden.

3. recreatieve knooppunten concentreren aan oversteken

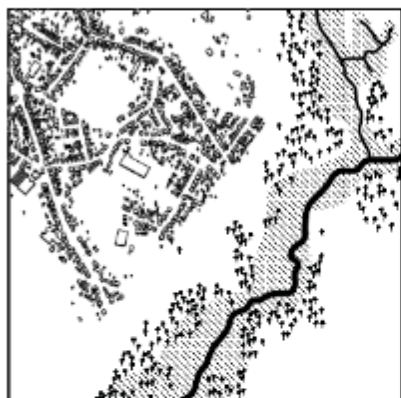
Kruisingen van (recreatie)routes met de vallei zijn belangrijk voor de visibiliteit van de Kleine Nete. Dit zijn strategische punten voor toegankelijke recreatieclusters langs de rivier. Deze oversteken kunnen ook benut worden om alternatieve routes naar aanliggende gemeentes aan te duiden.

4. strategisch extra wandelbruggen bouwen

De Kleine Nete is op grote delen van haar lengte ook een gemeentegrens. Hierdoor wordt de relatie tussen beide oevers niet steeds optimaal benut. Om de Kleine Nete aantrekkelijker te maken voor lokale recreatie kunnen directe dwarsrelaties tussen aangrenzende gemeentes gefaciliteerd worden door strategisch extra wandel- en fietsbruggen aan te leggen.

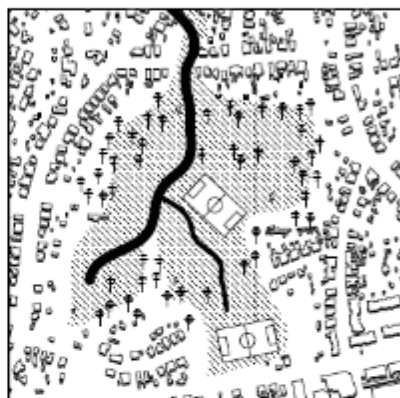

TOOLKIT #5 doordachte stedelijke ontwikkelingen

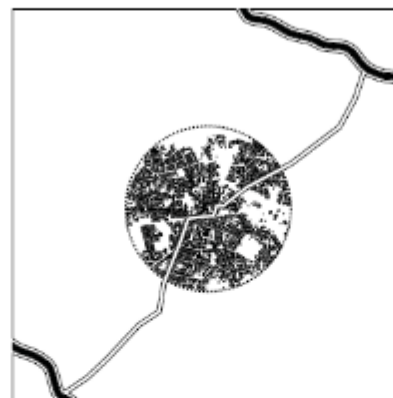
1. randafwerking van gemeentes met 'valleifront'

Ook woonkernen met een verre relatie met de Kleine Nete hebben het potentieel om een relatie aan te gaan met de groene vallei. Hier kan strategische verdichting in de vorm van een valleifront de rand van de woonkern duidelijk afbakenen. Zachte verbindingen en groene aders door de woonkern naar het water kunnen dan de relatie met de rivier nog extra versterken zonder extra open ruimte aan te snijden.

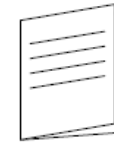
2. herwaarderingsprojecten zijwaterlopen

De Kleine Nete heeft heel wat zijlopen die door woonkernen stromen en voorlopig zitten deze vaak nog verstopt. Tijdens de werkateliers werden een aantal duidelijke ideeën naar voren gebracht die duiden op het potentieel van een verhoogde inzet op de groen-blauwe dooradering. Het terug openmaken van zijlopen door bebouwd weefsel en het duurzaam ontwikkelen van het waterfront van de Kleine Nete zijn een grote kans voor de Kleine Nete.

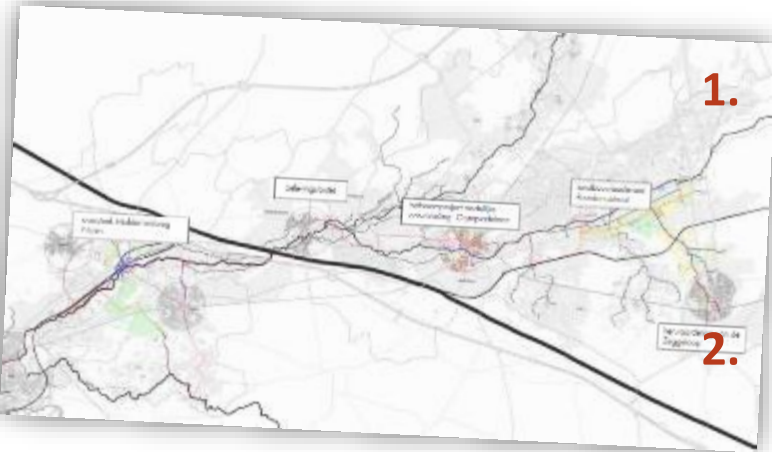

3. kernversterking van verder gelegen gemeenten door dwarse (recreatieve) verbindingen

Sommige gemeenten kunnen mee profiteren van de bestaande recreatieve stroom langs de Kleine Nete en strategisch recreanten omleiden naar hun kern om zo de lokale handel te ondersteunen en bezienswaardigheden te ontdekken.

Aanzet actieprogramma Kleine Nete: vijf mogelijke hefboomprojecten

- 1.** Vernieuwing van de Molternetebrug als vertrekpunt voor de ontwikkeling van een meer beleefbare vallei en samenhangende natuur- en landschapsbeheer over de gemeentegrenzen heen (Nijlen, Ranst, Lier)
- 2.** Herontwikkeling van kasteel van Grobbendonk als motor voor een vanuit de dorpen toegankelijk landschapspark Graafweide-Schupleer (Grobbendonk, Vorselaar)
- 3.** Ambiteuze stedelijke ontwikkeling in het gebied van de Olympiadelaan met de Kleine Nete als een groenblauwe ader van formaat (Herentals)
- 4.** Ontwikkelen van Roerdompstraat als landbouwboulevard in een beleefbaar productief landschap (Olen, Geel, Kasterlee)
- 5.** Zeggeloop ontwikkelen als groenblauwe openruimtestructuur die Geel verbindt met de Kleine Nete (Geel)

Vervolg?

Vragen voor OC:

- Kan uw bestuur/organisatie zich globaal vinden in de analyse die werd gemaakt en de verschillende ontwikkelingsprincipes (toolkits) die daarbij bedacht werden en welke ontwikkelingsprincipes zouden prioritair verder uitgewerkt moeten worden? Welke aanvullingen zou u daarbij willen maken?
- Kan u zich vinden in de voorgestelde hefboomprojecten en welke projecten zou u graag verder geconcretiseerd zien op korte termijn? Bent u bereid als bestuur of organisatie daarbij een actieve trekkersrol op te nemen?
- Zijn er nog andere projecten die u als hefboomproject graag zou ontwikkelen in het gebied uitgaande van de kansenkaart en die nu nog niet weergegeven zijn?
- Bent u bereid actief mee te werken aan het verder uitwerken en concretiseren van een actieprogramma voor gebiedsontwikkeling in de vallei van de Kleine Nete en op basis daarvan in 2017 samen met de andere partners van de opvolgingscommissie een aanvraag tot erkenning en subsidiëring als strategisch project in te dienen?

4. Varia en rondvraag

- Artikel Boer en Tuinder
- Handhaving in de vallei
- Rondvraag

Ophogingen in overstromingsgevoelig gebied

opvolging cases

- ▶ ‘behoud van ruimte voor water’ is belangrijk aandachtspunt binnen IWB, zowel in *oppervlakte* als *volume*
- ▶ Cfr VCRO → vergunningsplichtig:
 - “het reliëf van de bodem aanmerkelijk wijzigen, onder meer door de bodem aan te vullen, op te hogen, uit te graven of uit te diepen waarbij de aard of de functie van het terrein wijzigt;”
 - Steeds stedenbouwkundige vergunning
- ▶ elke ophoging in effectief overstromingsgevoelig gebied kan als significant bestempeld worden
 - Let op: *vele kleintjes maken een groot*

WATERTOETS

- ▶ Elke stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor ophogingen dient aan de Watertoets onderworpen te worden *(ook buiten overstromingsgevoelig gebied)*
- ▶ De waterbeheerder schat de effecten in op het watersysteem in de waterparagraaf
 - potentieel schadelijke effecten dienen vermeden te worden
 - Bij niet vermijdbare effecten dient mitigatie of compensatie voorzien te worden (bijv. infrastructuurwerken van openbaar belang zoals N19g, ...)
- ▶ Ingeval de watertoets negatieve effecten op het watersysteem detecteert, dient de vergunningverlener alle noodzakelijke mitigerende of compenserende maatregelen op te leggen of de vergunning te weigeren

Probleemstelling

- ▶ Waterbeheerder stelt regelmatig ophogingen vast
- ▶ Vaak zijn deze vastgestelde ophogingen in effectief/natuurlijk overstromingsgevoelig gebied uitgevoerd zonder vergunning
- ▶ Elke ophoging in effectief overstromingsgevoelig gebied is verlies van kombergend vermogen
 - Klimaatwijziging: belang van waterberging in natuurlijke valleien neemt toe
 - Verlies van een ecosysteemdienst
 - ook NOG zijn belangrijk
- ▶ Overstromingen ‘verplaatsen’ zich
 - probleem voor *alle* ruimtegebruikers

Vallei Kleine Nete Grobbendonk: stavza

- grond nog aanwezig : kwaliteit?
- herstellvordering: ingesteld? Door wie?

Vallei Kleine Nete Geel (Zegge)

Dossier opgelost !

- ▶ Grond afgevoerd in februari door aannemer AMBARO in opdracht van Aquafin

Aa vallei

Galgebeemden: 300 m³ afgegraven door pachter

Aa vallei

Witte beemden: **toestand ongewijzigd**

Mazel : **3000 m³: toestand ongewijzigd**

Aa vallei : nieuw dossier

Gierle, sie. C 324c: **deels nog af te graven**

vallei Molse Nete Geel :

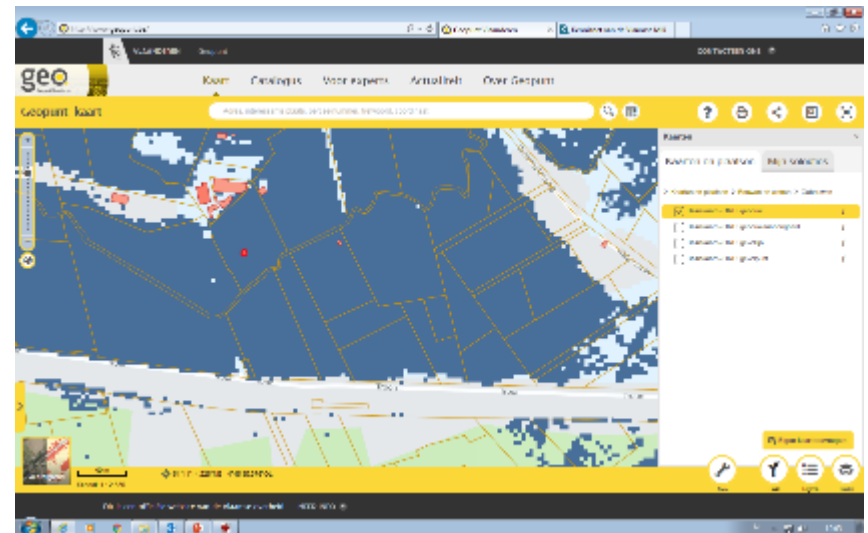
stavaza

onbekend

vermoedelijk
uitgespreid en
nog aanwezig

Graefweide thv Karrewiel

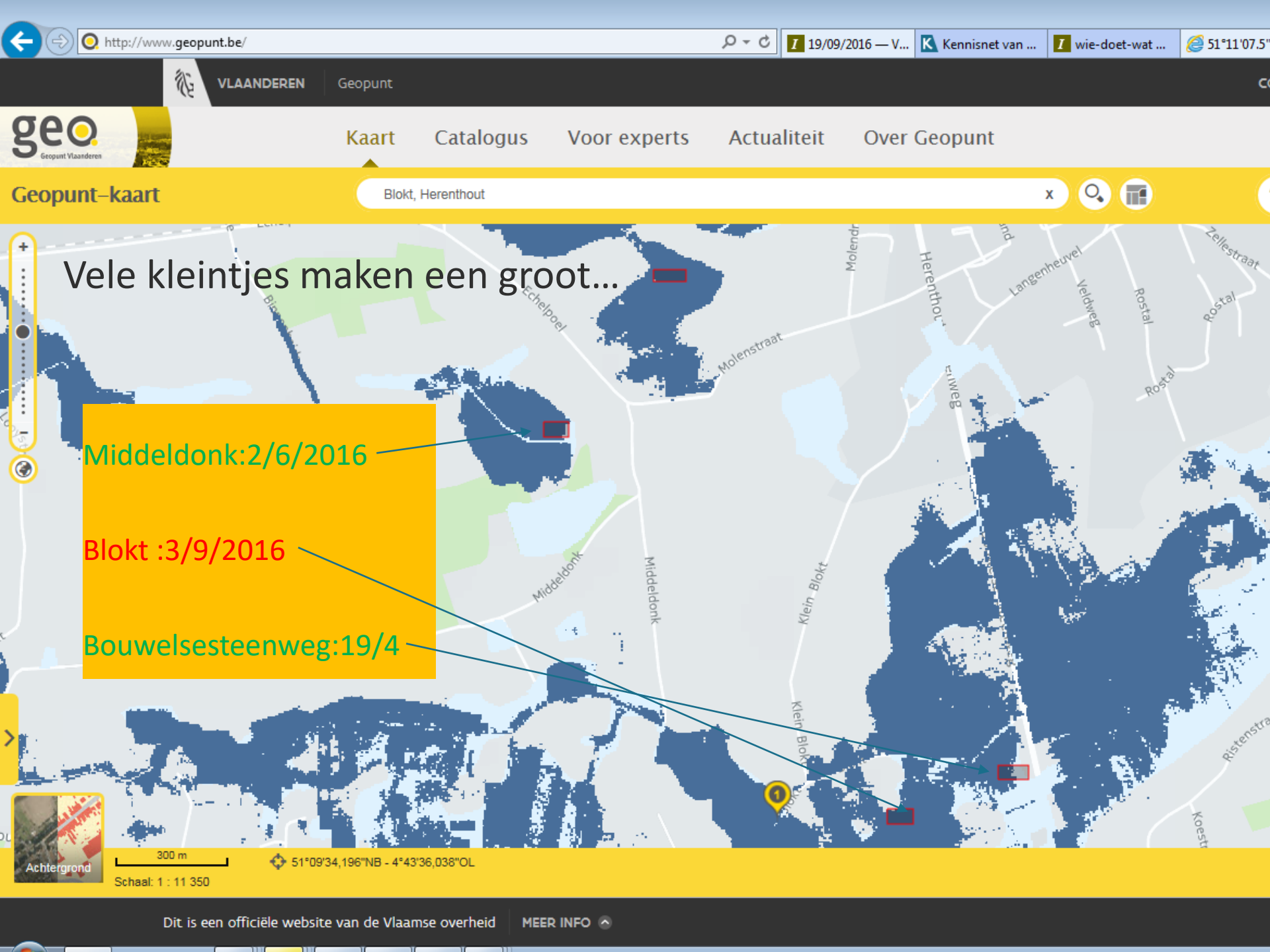
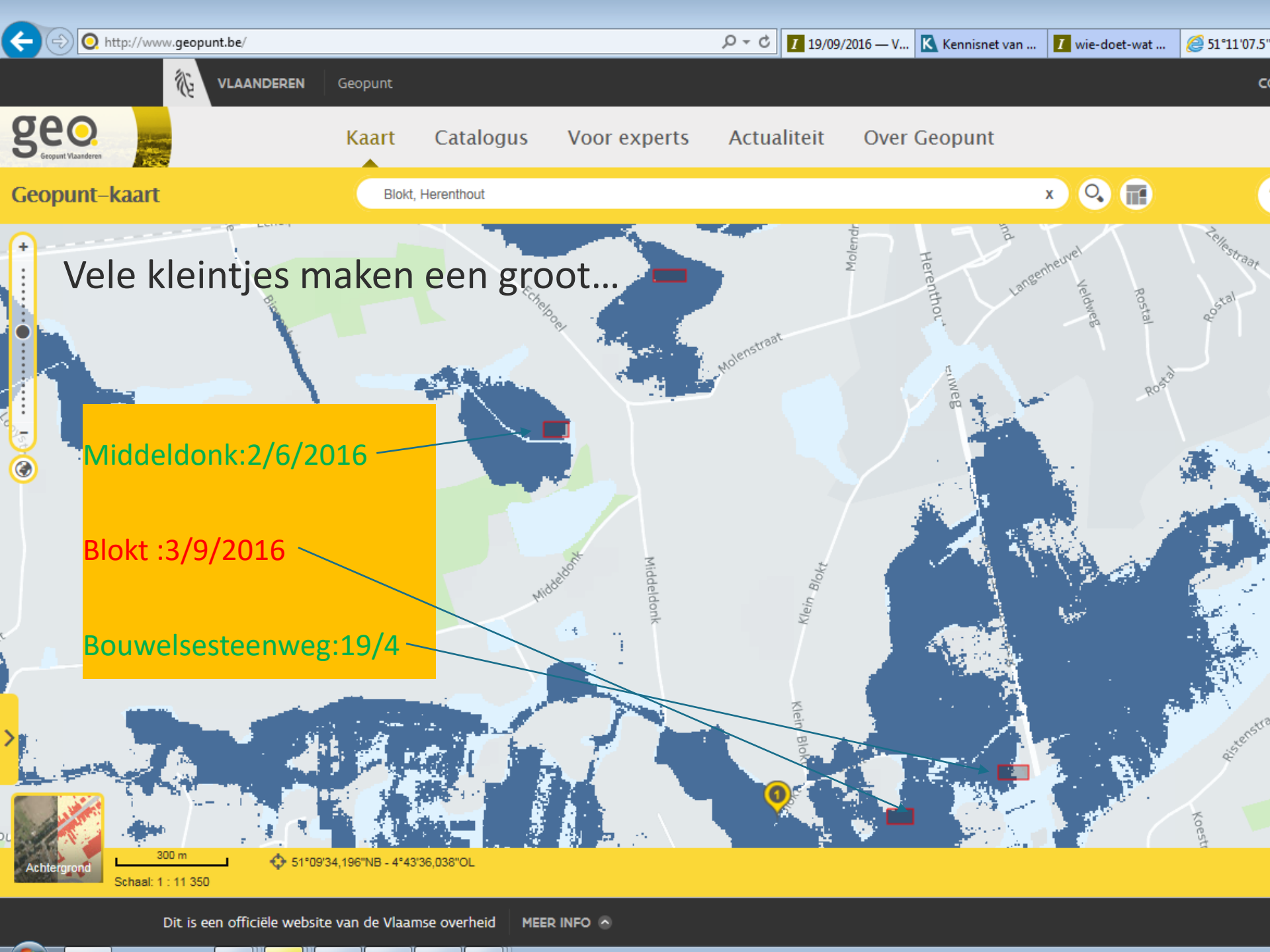

Handhaving

- ▶ De meeste ophogingen zijn niet vergund
- ▶ Snel en krachtig optreden via stakingsbevel, proces-verbaal en herstellordering
- ▶ Actief toezicht, ook op voorwaarden / compensaties
- ▶ Samenwerking tussen waterbeheerders, Inspectie RO en lokale besturen is cruciaal

Aa vallei : grond verwijderd

Middeldonk Kleine Beek

afgegraven 21/9

‘voorkomen is beter dan genezen’

- ▶ Goed informeren: www.geopunt.be en www.waterinfo.be/watertoets
- ▶ Opnemen van voorwaarden uit watertoets in st.bouwk.vergunningen: bv. ivm grondverzet, compensaties
- ▶ ophogingen maximaal vermijden in effectief overstromingsgevoelig gebied, tenzij niet vermijdbaar (dwarsdijk, weg)
- ▶ Lokale besturen staan het dichtst bij de praktijk: *ogen en oren* op het terrein
- ▶ (Pro)actief toezicht zodra de werf start
- ▶ Openbare besturen: mogelijke clause in bestek ‘aannemer dient bestemming grondverzet aan te tonen mits de nodige vergunning, buiten overstromingsgebied’

Waterkwaliteit verder verbeteren in speerpuntgebied Kleine Nete II

- ## Riolering Dijkbaan Heiken

► Graefweide

Gebiedsdekkende uitvoeringsplannen

(goedgekeurd via SGBP II)

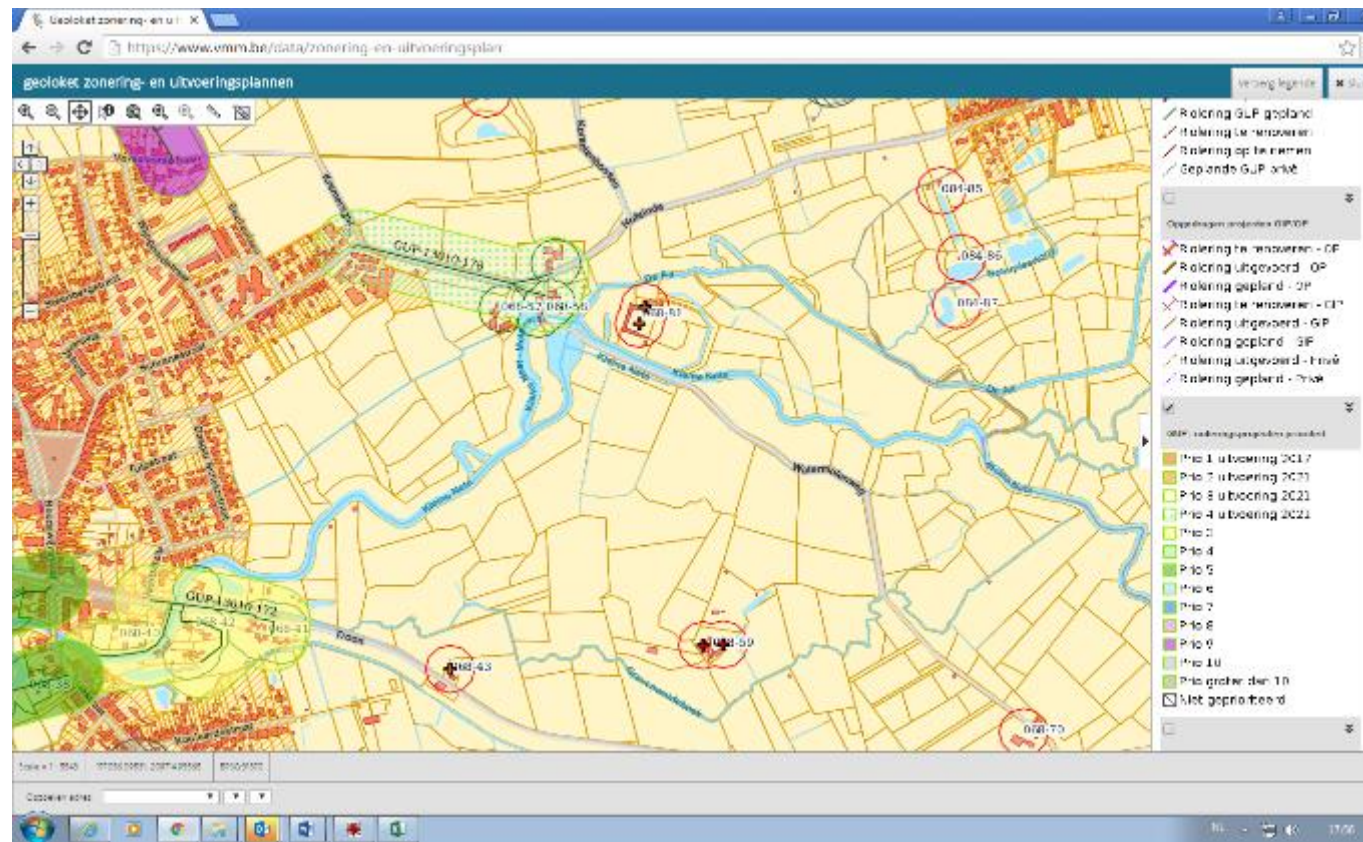
Enkele prioritaire IBA's

prio 1 : 2017

Prio 2 : 2021

Riolering tussen watermolen en
Hofeinde

Prio 4 (2021)

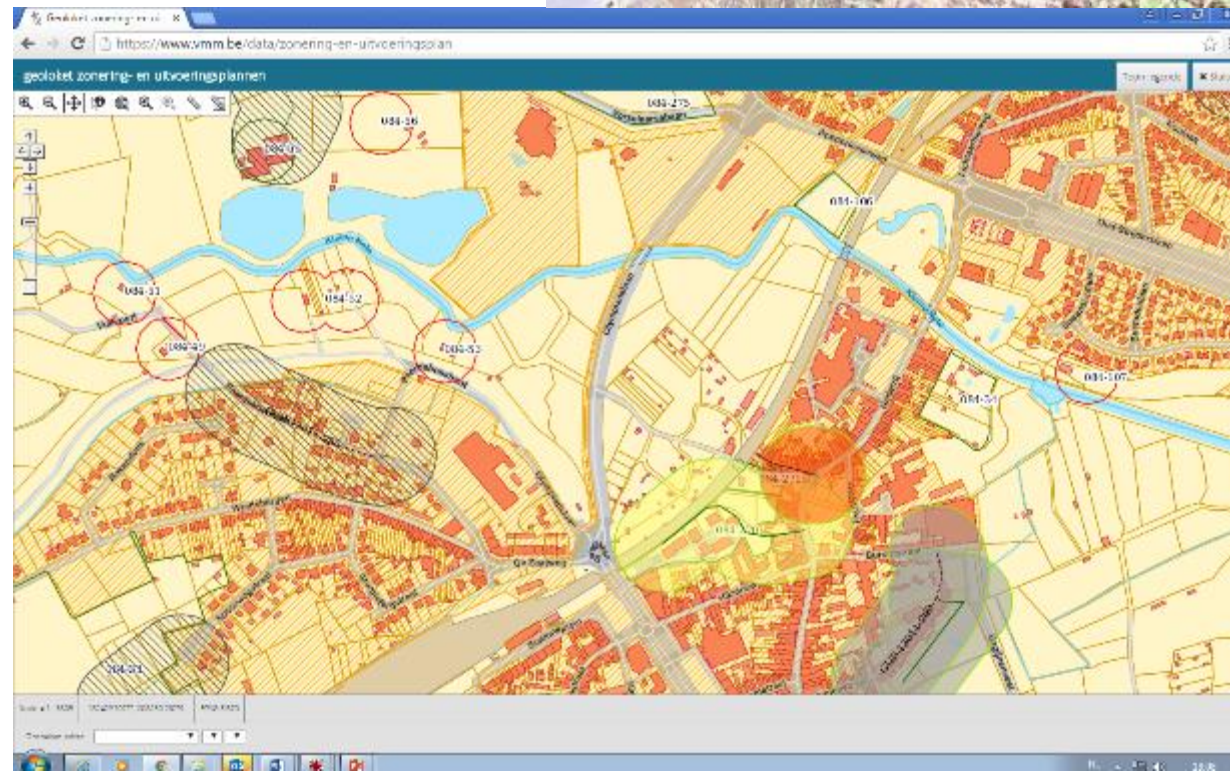

Lozing thv Olympiadelaan

Belangrijke rechtstreekse lozing thv
Olympiadelaan

GUP streng 13011-093 (prio 1) : 9000 €

GUP streng 13011-086 (prio 3): 157.800€

4. Varia en rondvraag

- Andere varia?
- Rondvraag